

K uspešnemu poslovanju v letu 1979 so pripomogli določeni ukrepi in stabilizacijski programi

V letu 1979 smo pričeli z obračunom temeljnih organizacij preko samostojnih finančnih knjigovodstev in bilanc, kar je bilo omogočeno z reorganizacijo računovodske službe v začetku leta 1979.

Sprejeti so bili tudi še preostali samoupravni akti in načrti po temeljnih organizacijah in tako je zaključni račun za leto 1979 izdelan in podan v skladu s samoupravno organiziranostjo naše delovne organizacije in doseženi rezultati TOZD in DSSS so s planom primerljivi.

V primerjavi s preteklimi leti je skupni finančni rezultat za leto 1979 vseh TOZD mnogo boljše; to smo ugotovili že v razpravah ob periodičnih obračunih med letom. V začetku leta 1979 smo za izboljšanje poslovanja sprejeli določene ukrepe in prav realizacija teh ter potem še stabilizacijski programi TOZD in DSSS so v veliki meri pripomogli k uspešnemu poslovanju. Se-

veda pa na nekaterih področjih začelenih ciljev nismo dosegli.

Glavna naloga našega načrta v letu 1979, tj. na novem petem papirnem stroju doseči načrtovano proizvodnjo, kvaliteto in rentabilnost, je bila izvršena in to je bistveno prispevalo k boljšim rezultatom uspeha, seveda pa ob dejstvu, da so tudi ostale temeljne organizacije prav tako uspešno gospodarile.

Že v letu 1978 smo prešli iz področja ogrožene rentabilnosti, ki je bila posledica velike investicije in napornega obvladovanja nove tehnologije. V letu 1979 pa smo že ustvarili toliko sredstev, da lahko krijemo tudi anuitetne obveze iz investicijskih posojil ter najnujnejše izdatke za skupno porabo, kar pa v prejšnjih treh letih ni bilo možno.

Indeks produktivnosti je iz leta 1978 narasel za 8,5 in znaša v letu 1979, 157,5 (leta 1976 je 100).

Doseženi prihodek delovne organizacije v letu 1979 in njegova delitev:

	V tisoč dinarjih		Indeks
	1978	1979	
Celotni prihodek	1.117.896	1.486.529	133
Porabljena sredstva	840.503	1.079.844	128
Dohodek	277.395	406.685	147
Prispevki, obresti itd.	100.722	118.118	117
Amortizacija nad predpis. stopnjo	—	29.671	—
Cisti dohodek	177.475	258.896	146
Za OD	141.748	177.400	125
Prispevek za stan. gradnjo	8.339	10.265	122
Sklad skupne porabe	14.210	30.036	211
Poslovni sklad — od tega:	6.183	30.716	497
Posojila za nerazvite	6.191	8.561	138
Združevanja (ceste, želez. ind.)	10.770	27.990	260
Rezervni sklad	6.425	10.474	151
Primankljaj poslov. sklada	-10.781	-6.515	

Celotni prihodek je po predpisih ugotovljen po plačani realizaciji in priznan posamezni TOZD in DSSS po samoupravnem sporazumu oziroma planu.

Porabljena sredstva vsebujejo materialne stroške poslovanja (porabo surovin, materiala, energije, storitve itd.). Obračunana amortizacija po predpisanih stopnjah je izražena posebej.

Davki in prispevki iz dohodka so za vsako TOZD posebej obračunani po veljavnih predpisih. Da smo že med letom izkazovali investicijsko sposobnost, smo v breme dohodka obračunali proizvodnim TOZD amortizacijo nad predpisano stopnjo; v breme dohodka je obračunan tudi prispevek delovni skupnosti.

Razporeditev čistega dohodka je predlagana po naslednjih načelih:

- del za izplačane bruto osebne dohodke ter za osebne dohodke, vsebovane v zalogah nedokončane proizvodnje gotovih izdelkov, enodnevni zaslužek za pomoč Črni gori in enodnevni zaslužek za solidarnost po zakonu;
- del za že izplačano prehrano delavcev v letu 1979 in za predvideno prehrano v letu 1980;
- del za izplačan regres za letni dopust v letu 1979 in za predviden regres v letu 1980;
- del za stanovanjsko gradnjo v višini 6 odstotka iz plačanega stanovanjskega prispevka od osebnih dohodkov;
- del za druge namene v višini plana za leto 1980;
- del za rezervni sklad v višini 2,4 odstotka od doseženega dohodka;
- del — ostanek čistega dohodka — za poslovni sklad, za odplačilo investicijskih kreditov,

za kritje obveznega posojila nerazvitim, za obvezna združevanja sredstev po samoupravnih sporazumih in po zakonu ter za obratna sredstva. Velik primanjkljaj lastnih obratnih sredstev bomo morali upoštevati pri razporeditvi poslovnega sklada, za katerega smo namenili iz čistega dohoda 30.716 tisoč dinarjev in to je kar 397 odstotkov več kot v letu 1978.

V vseh postavkah je povečanje glede na prejšnje obdobje. V letu 1977 in 1978 nam finančni rezultat ni dopuščal furniranja potrebnega sklada skupne porabe in prav zato, ker moramo poleg tekočih potreb kriti tudi izdatke iz preteklih let, je izločanje v

sklad skupne porabe letos zelo izrazito.

Tudi v poslovni sklad smo letos veliko več izločili, saj so obvezna združevanja za ceste, železnico, elektro gospodarstvo in za nerazvite republike znašala tudi v tem letu kar 6,5 milijonov dinarjev več kot pa smo teh sredstev ustvarili in to nam bistveno zmanjšuje reprodukcijsko sposobnost ter načenja obstoječi poslovni fond.

Zopet pa nismo sposobni odvajanj za obratna sredstva. Že do sedaj smo s pomočjo neprestanega najemanja posojil pri poslovnih partnerjih komaj vzdrževali likvidnost.

S pomočjo Ljubljanske banke smo uspešno rešili sanacijski načrt dolgoročnih sredstev in tako dolgoročne obveznosti uskladili s trenutnimi plačilnimi zmognostmi delovne organizacije oziroma vseh temeljnih organizacij.

Na osnovi doseženih rezultatov in dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1980 je v izdelavi sprememba načrtov temeljnih organizacij združenega dela in delovne organizacije. Ta upošteva vse pomembne kriterije usmeritve in bazira na povečanju proiz-

vodnje, izboljšanju asortimenta in kvalitete, povečanju izvoza papirja in tapet ter upošteva dodatne ukrepe, ki so jih TOZD v svojih stabilizacijskih programih sprejeli.

Podražitve osnovnih surovin (lesa za preko 55 odstotkov, celuloze za ponovnih 27 odstotkov, energetskega virov itd.) na eni strani in resolucija o nivoju cen za največ 13-odstotno povečanje na drugi strani pretijo znižati dohodek na mero, da ne bomo krili niti enostavne reprodukcije.

Primerjava osnovnih kazalcev sorodnih podjetij kaže, da je Papirnica Vevče v Sloveniji v letu 1979 na vrhu akumulativnosti in rentabilnosti. Z večjo angažiranostjo pri izvrševanju stabilizacijskega programa pa bi lahko dosegli še veliko boljše uspehe, posebno bi lahko prištedili surovine, zmanjšali izmet in znižali zastoje ter boljše izkoriščali delovni čas. Za dosego tega cilja smo odgovorni prav vsi delavci v tovarni in če bomo hoteli v letu 1980 tudi dobro gospodariti, bomo morali biti in vseh ravneh izredno učinkoviti.

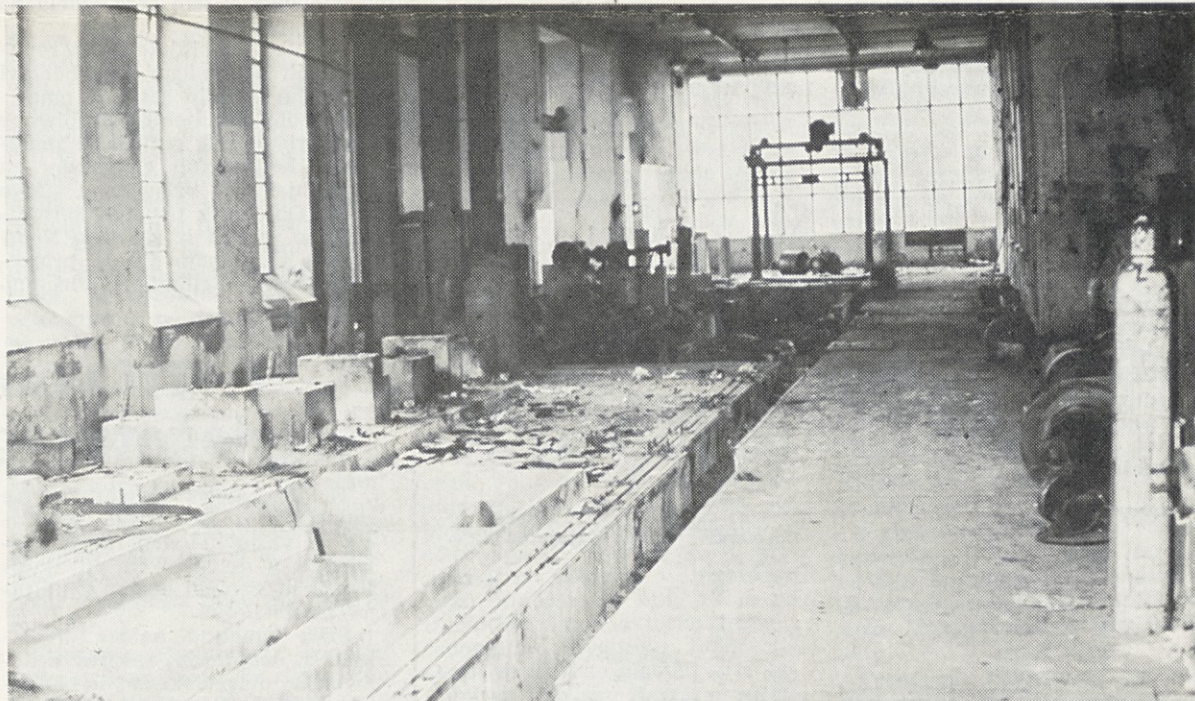
(Izvlček iz poslovnega poročila)
V. B.

Tudi vevški papirničarji smo v vsakem trenutku s tabo, dragi Tito

Nedavno je član Predsedstva ZKJ dr. Aleksander Grličkov dejal, da je zdravstveno stanje tovariša Tita izzvalo splošni, spontani referendum za notranjo in zunanjo politiko ZKJ v naši domovini. Prav tako je zdravstveno stanje tovariša Tita izzvalo tudi mednarodni referendum tako za Titov ugled kot za pravilnost naše zunanje politike in za njeno krepitev v svetu.

Tudi mi, delavci v Papirnici Vevče, smo čvrsto odločeni, da dosledno izpolnjujemo in prenašamo v svet Tvojo politiko in politiko Zveze komunistov Jugoslavije.

V. B.

Samo temelji so še ostali od prvega papirnega stroja — veterana, ki je v dobrih sto letih izdelal na tisoče ton zelo dobrih papirjev

Izvozna obveza — dolžnost nas vseh

iz prenosa deviznih pravic v letu 1979.

Seveda so to izvozna predvidevanja, ki so vključena v gospodarski načrt, kako pa bo dejansko z realizacijo priliva deviz, bomo sprotno ugotavljali na vseh samoupravnih organih in strokovnih posvetih. Ostaja tudi odprto vprašanje, koliko lastnih deviz bomo morali uporabiti za pokrivanje uvoza celuloze iz tovarne OBIR.

3. marca so se sestali vsi vodje oddelkov in TOZD na seji, kjer so obravnavali izvozno problematiko in predlagali ukrepe, ki bi pripomogli k večjemu izvozu. Naj jih nekaj navedemo:

- večina izvoza bo embalirana v balah;
- dvigniti bo treba kvaliteto papirja;

— organizirati je treba skladiščenje izvoznega blaga;

— potrebno je vestno skrbeti za vse surovine in za embalažo ter strošnice na PS V;

— na petem papirnem stroju je potrebno rešiti nekatere probleme (glajenje, linija za zavijanje bal itd.);

— izbrati je treba najdonosnejši proizvodni program;

— organizirati popravilo palet;

— reorganizirati nabavo lesa in embalažne delavnice;

— posluževati se drugih skladišč, kolikor domača ne bodo zadoščala;

— v skladu s potrebami izvoza premeščati delavce;

— nadomeščati tuje surovine z domačimi;

— količinsko, kvaliteto in časovno se mora domači program

prilagoditi potrebam izvoza;

— takoj se prične z izdelavo izvoznega programa tapet;

— proučiti je potrebno posebno stimuliranje vseh udeležencev, ki bodo prispevali k večji realizaciji izvoza;

Napeti moramo torej vse sile, da bomo teh 18.500 ton izvoza letos realizirali, kajti samo to nam daje minimalno garancijo za nemoteno obratovanje, saj brez določene količine uvoza celuloze, lesovine, veziv in pigmentov, barv, sit, filcev in še nekaterih kemikalij, ne bo možno izdelovati papirja in tudi ne tapet.

Zato vprašanje izvoza ni samo stvar posameznikov, ampak mora biti izvozna obveza dolžnost slehernega delavca v naši tovarni.

D. K.

Gibanje proizvodnje v mesecu februarju 1980

TOZD Tehnični papir

Proizvodnja:

	Doseženo		Indeks doseganja plana	
	II. 1980	ϕ I.—II. 1980	Plan 1980 ϕ mes.	II. 1980 ϕ I.—II. 1980
Papir skupaj ton:	3.064	3.143	2.713	112,9
— od tega klasični papir	1.732	1.580	1.428	121,3
— od tega premazani papir	1.332	1.563	1.285	103,7
Lesovina	387	381	333	114,4
El. energija Mwh	3.673	3.662	3.418	107,5

Izkoriščenost zmogljivosti PS in PRS:

	II. 1980	ϕ I.—II. 1980	ϕ 1979	Plan ϕ 1980
II. PS	96,7	92,1	90,1	92,6
III. PS	89,4	88,6	84,4	92,1
IV. PS	96,3	92,8	91,4	92,6
Skupaj PS:	94,1	91,2	88,6	92,4
Premazni stroj	68,0	66,7	67,9	
Izmet v %:				
pap. stroji	8,2	11,6	12,1	12,5
PRS	20,4	19,3	22,9	

Začetek novega poslovnega leta je bil izredno uspešen glede na dosežene proizvodne rezultate. Tako je stara proizvodnja v mesecu februarju presegla proizvodni plan kar za 13 %, zelo ugodna pa je tudi dvomesečna analiza doseganja plana. Ugodni proizvodni rezultati so bili doseženi predvsem zaradi izredno nizkih zastojev in nizkega izmeta, delno pa tudi zaradi znižanja zaloga nedovršene proizvodnje, ki so bile konec preteklega leta izredno visoke.

Proizvodni program je bil kot običajno sestavljen v glavnem iz kulerjev, bankpost papirjev, ciklostila ter tapetnih papirjev. Od premazanih vrst pa smo izdelali ca. dve tretjini papirjev z obojestranskim premazom.

Tudi plan proizvodnje lesovine je bil znatno presežen, ker so bile take zahteve glede na proizvodni program II. PS.

TOZD GRAFIČNI PAPIR

Proizvodnja:

	Doseženo		Indeks doseganja plana	
	II. 1980	ϕ I.—II. 1980	Plan 1980 ϕ mes.	II. 1980 ϕ I.—II. 1980
Papir skupaj ton:	3.214	3.106	3.059	501,1
— od tega klasični papir	2.150	1.667	758	283,6
— od tega premazani papir	1.063	1.439	2.301	46,2

Izkoriščenost zmogljivosti V. PS:

	II. 1980	ϕ I.—II. 1980	ϕ 1980	Plan 1980
Stopnja:	91,5	87,6	83,5	85,6
Izmet v %	24,1	20,1	18,7	19,4

Proizvodnja papirja je bila v mesecu februarju glede na majhno število obratnih dni izredno visoka. Tako ugoden proizvodni rezultat je v največji meri posledica izredno nizkih zastojev, ki so bili daleč pod povprečjem preteklega leta in tudi nižji od planiranih. Nasprotno pa je izmet precej porasel, čemur je vzrok predvsem proizvodni program, ki je obsegal več nepremazanih papirjev in papirjev z več dodelavnimi fazami. Pri teh vrstah papirjev normalno ugotavljamo večji odstotek izmeta.

TOZD VETA

	Doseženo		Indeks doseganja plana	
	II. 1980	ϕ I.—II. 1980	Plan 1980 ϕ mes.	II. 1980 ϕ I.—II. 1980
Tapet rolje	174.151	156.670	183.330	95,0
Lepilo zavitkov	6.900	19.065	12.500	55,2

Z ozirom na mrtvo prodajno sezono je bila proizvodnja tapet v mesecu februarju ugodna, še posebno v primerjavi z istim obdobjem preteklih let.

Partija se mora »čutiti« v vsaki delovni organizaciji

Organizacija zveze komunistov je v zadnjem obdobju na osnovi statuta ZKS in ZKJ doživela tako oblikovno kot vsebinsko transformacijo.

Zaradi statutarne odločitve so prenehali obstojati dotedanji tovarniški komiteji, sekretariati, konference ter druge oblike organiziranosti na nivoju delovne organizacije. Tako je torej prišlo do neposredne zveze med osnovnimi organizacijami ZKJ v organizacijah združenega dela in občinskimi komitejem in tako do prenosa vsega partijskega delovanja »v bazo«, na članstvo osnovnih organizacij.

Tako je tudi v Papirnici Vevče prenehala z delovanjem že pred dvema letoma konferenca ZK in njeno izvršno telo — sekretariat, katerega naloga je bila koordinacija dela med osnovnimi organizacijami in pri izvedbi akcij.

Popolnoma jasno je, zakaj je XI. kongres ZKJ prinesel novo odločitev. Akcija je vrnjena v osnovno organizacijo; s tem je delovanje komunistov v osnovni celici širše in pri delu je posredništvo izključeno. Seveda pa ta transformacija zahteva od osnovnih organizacij večjo odgovornost, te pa bi se moral krepko zavzeti prav vsak član. V. B.

Odpravljanje napak je rodilo uspeh

PROBLEMATIKA OBRATOVANJA PLASTIČNIH SIT NA PETEM PAPIRNEM STROJU

Poleg tehničnih in tehnoloških težav, ki so se pojavljale v začetku obratovanja novega — petega papirnega stroja, so bile tudi težave z obratovanjem plastičnih sit. Papirni stroj naj bi obratoval samo s plastičnimi siti, ker je življenjska doba metalnih sit za tovrstne papirne stroje največ 7 do 10 delovnih dni.

Zal so imela tudi plastična sita na našem novem stroju prekratko življenjsko dobo in zato so bili zastoji večji kot bi naj normalno bili.

Poglejmo glavne probleme, zaradi katerih so bila plastična sita prehitro uničena:

Kvaliteta kaolina

Kaolin Črna, ki smo ga v začetku obratovanja uporabljali, vsebuje večje količine kremenca, ki zelo močno vpliva na obrabo sita in sesalnih oblog. Zato v dosedanjih kvaliteta ne ustreza za hitro se vrteče stroje. Prav tako smo opazili tudi veliko obrabo črpalk, Cellecove naprave in vrtečih valjev v sitovi skupini. Z zamenjavo z ruskim in češkim kaolinom se je stanje izboljšalo.

Elementi za odvodnjavanje

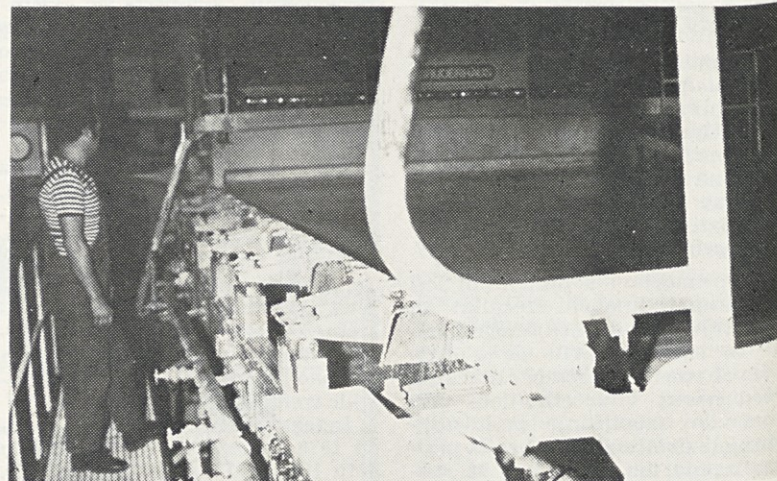
Stroj je bil prvotno opremljen z nizko tlačnimi polietilen oblogami na sesalnih omarah in foils letvah. Sesalne obloge so se zaradi drsenja sita preko njih zelo hitro in neenakomerno obrabljale. Posledica tega je bila neenakomerna obraba sita, obloge pa je bilo potrebno po ca. osem dnevnom obratovanju zamenjati. Menjava vseh osmih oblog na sesalnih omarah je terjala osem ur zastoja papirnega stroja in to niso majhni stroški, če vemo, da stroj lahko v tem času izdelava do 70 ton papirja.

Težave so nastajale tudi v reparaturnih delavnicah pri obdelavi (oblanju) površin sesalnih omar.

Zaradi omenjenih problemov smo pristopili k realizaciji zamenjave kompletnih elementov za odvodnjavanje vključno s sitovo mizo. Obloge iz popolne keramike smo uvozili iz zahodne Nemčije in sicer nam jih je priskrbelo firma »Feldmühle Plochingen«.

Obloge vrtečih se valjev v mokri skupini

Proti koroziji so bili ti valji prvotno preoblečeni z epoksi oblogami. Pri obratovanju s takšnimi valji so nastale težave, saj so se obloge prekomerno in neenakomerno obrabljale ali celo odluščile od jedra, kar je povzročalo vzdolžne gube na plastičnem situ in s tem seveda pogojevalo zamenjavo sita z novim. Tudi že omenjena slaba kvaliteta kaolina je vplivala na večjo obrabo vodilnih valjev. Obloge teh valjev smo zamenjali z oblogami Blackstone — S, katere nam je izdelala in dobavila firma Semperit iz Avstrije.

Sito »rekorder« na petem papirnem stroju; ob njem je Martin Odlazek, strojevodja tega stroja

Montiranje visokotlačnih cevi za čiščenje sita

Na povratnem teku sita sta na začetku na novo montirani dve brizgalni cevi, ki se premikata prečno na smer teka sita za 200 milimetrov. S tem smo dosegli zelo intenzivno in enakomerno pranje celega sita. Uporablja se sicer sveža voda, vendar je poraba le-te majhna.

Omenjene težave smo torej odpravili in s tem trajnost plastičnih sit bistveno podaljšali. V začetku smo ta sita menjavali po 700 do 3.500 tonah papirja, v zadnjem času pa jih menjamo po 5.000 do 8.000 proizvedenih ton papirja. Zadnje sito, ki je bilo

kupljeno kot »probno« plastično sito pri firmi Finck v zahodni Nemčiji, pa je »proizvedlo« rekordno število ton papirja in sicer kar 13.900 ton. Sito je v papirnem stroju obratovalo od 30. oktobra 1979 do 18. februarja 1980 in to brez vsakih težav in nevarnosti. Po menjavi je bilo na posameznih mestih popolnoma izrabljeno. Cena tega sita je bila enaka ceni ostalih uvoženih plastičnih sit. Omenjeno sito je stalo skupaj s carinskimi in ostalimi stroški 277.000 din.

Vsekakor pa je na tako dolgo življenjsko dobo sita vplivalo tudi delovno oseboje pri papirnem stroju, ki je budno spremljalo pravičen tek sita. Prav tako so

vredni pohvale tudi dežurni vzdrževalci in mazalci stroja, ki so poskrbeli, da so vse naprave v sitovnem delu stroja (pomik strugal in drugo) brezhibno delovale.

Nedvomno je tak način dela lep prispevek k boljšemu gospodarjenju in s tem k stabilizaciji našega gospodarstva.

Če pregovor »Zgledi vlečejo«, drži, potem se nam res obeta vestnejše in boljše delo, ki je v tem stabilizacijskem letu nujno na vseh nivojih, saj nam bo sicer trda predla. V tej dolgi verigi del in nalog lahko prav vsak prispeva svoj delež k boljšemu poslovnemu rezultatu. (Opomba uredništva.)

Franc Brinšek

Tri temeljne naloge za krepitev delegatskega in skupščinskega sistema

Te tri naloge združujejo vse zadolžitve iz akcijskega programa, ki vključuje slehernega udeleženca v delegatskem in skupščinskem sistemu občine Ljubljana Moste-Polje.

Prva temeljna naloga, ki izhaja iz dosedanjih razprav o delovanju delegatskega in skupščinskega sistema ter sprejetih dokumentov, obvezuje družbenopolitične organizacije, občinsko skupščino in skupščine samoupravnih skupnosti, da sprejmejo akcijske programe za uresničevanje sklepov in stališč o nadaljnjem delovanju delegatskega sistema v naši občini.

Druga naloga obvezuje vse delovne organizacije in vse krajevne skupnosti, da analizirajo in ocenijo delovanje delegacij, združevanje delegacij v konferenco delegacij, povezovanje delegatov in delegacij s strokovnimi službami, delo delegatov v organih in družbenopolitičnih organizacijah, udeležbo delegatov na sejah in morebitno potrebo po nadomestnih volitvah ter na podlagi

ugotovitev sprejmejo akcijski program za odstranjevanje vzrokov in problemov, ki ovirajo učinkovitejšo uveljavljanje delegatskega sistema.

Tretja naloga pa obvezuje občinski svet zveze sindikatov in občinsko konferenco SZDL, da skupaj s predstavniki občinske skupščine in skupščin samoupravnih interesnih skupnosti do konca leta 1980 organizirajo obiske v vseh delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih, kjer se naj pogovore o delovanju delegatskega sistema ter o uresničevanju akcijskega programa.

Začetni program usposabljanja delegatov v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih je potrebno nadaljevati z večjim uspehom kot doslej.

Tako bodo družbenopolitične organizacije tudi v naši delovni organizaciji morale resno pristopiti k temu akcijskemu programu. Ena glavnih nalog v združenem delu je, da sistem informiranja še bolj razvijemo, da bo delovnim ljudem in delegatom še večjo pomoč pri odločanju.

V osnovnih organizacijah zveze sindikatov smo na občinskih zbiorih sprejeli poslovnik o delovanju OZS, ki obvezuje osnovne organizacije, da bodo preko komisije za pomoč in razvijanje delegatskega sistema le tega resnično razvijale in se mu posvetile v večji meri, kot do sedaj.

Na pesku in v blatu skladiščena celuloza bo delala težave v proizvodnji

Priprave na rekonstrukcijo četrtega papirnega stroja

Četrty papirni stroj praznuje letos 20-letnico obratovanja. Lepo količino raznih vrst papirja je v teh letih izdelal. Ko je na njem stekel prvi papirni trak, se je na koncu stroja navijal v glavnem grafični ofsetni papir. V zadnjem desetletju pa je bilo na tem stroju izdelano največ osnovnega papirja za premazovanje.

Osnovne karakteristike stroja so še vedno iste kot pred dvajsetimi leti, le da so se tekom let močno poslabšale, saj na stroju nismo izdelali nobenih izpopolnitev razen nujnih vzdrževalnih del. Zato je dejstvo, da je četrty papirni stroj precej iztrošen in zato za izdelavo zahtevnih osnov za premazane papirje neprimeren, kar je več kot očitno. Mlelne naprave so silno izrabljene; tudi natok je tako iztrošen in v takšnem stanju, da ni več možno dobiti ustreznega profila željenega papirja, ki bi ga za kvalitetno premazovanje potrebovali.

Pri premazovanju osnovnega papirja nenehno ugotavljamo premočno nihanje gramature, vlage, debeline, in poroznosti, kar seveda onemogoča enakomeren nanos premazne mešanice po širini papirnega traku. Zaradi slabega mletja iglavcev, ki je posledica neučinkovitih mlelnih naprav, se ne da doseči zahtevane izpukovalne odpornosti papirja.

Tudi pogosto pojavljanje črt pri premaznem nanosu je posledica slabo povezanih vlaken v papirju. Visok odstotek izmeta, ki ga v oddelku za premazovanje beležimo tako pri premazovanju kot pri glajenju in v dodelavi zvitkov, lahko v veliki meri pripisemo neustreznemu profilu osnov (mokri pasovi v papirju, »ketnasti zvitki« itd.).

Kupci, ki naše premazane papirje reklamirajo, navajajo pogostokrat prav slabo izpukovalno odpornost kot vzrok vrste težav, ki jih imajo pri tisku. Pri višjih gramaturah premazanega papirja je razplastevanje še čišči pojav. In tako morajo tiskarji zaradi slabe odpornosti papirja tiskarske barve razredčevati, s tem pa je seveda kakovost tiska prizadeta.

Tem težavam bi se izognili v veliki meri, če bi bila osnova papirja za premazovanje površinsko klejena. Dandanes le redko še zasledimo, da osnove za premazovanje ne bi bile površinsko klejene.

Če bi hoteli znižati odstotek izmeta pri premazovanju, je torej nujno potrebno izboljšati osnovni papir. Že nekajkrat je bilo mišljeno, da bi PS IV modernizirali z vgraditvijo klejne stiskalnice, s povečanjem hitrosti itd., vendar do realizacije ni prišlo. Vedno se je zataknilo pri denarju, ker ga nikoli ni bilo dovolj za to. Denar, namenjen za investicije, smo vedno porabili za novogradnje (toplarna, VETA, PS V), ker smo pač menili, da z modernizacijo PS IV lahko še odlašamo.

Sedaj je v pripravi naš srednjeročni načrt razvoja Papirnice Vevče in vanj smo ponovno začrtali rekonstrukcijo PS IV skupaj s posodobitvijo proizvodnje premazanih papirjev v TOZD

Tehnični papir. V zvezi s tem smo sedaj pred odločitvijo, kako bi četrty papirni stroj rekonstruirali za potrebe proizvodnje premazanih papirjev. V obdelavi je več variant in še ni jasno, za katero se bomo odločili. Ne vemo, ali bi se odločili samo za obnovo, to je samo za izboljšanje nekaterih karakteristik stroja, ali bi se lotili večje rekonstrukcije, s katero bi bistveno povečali proizvodnjo papirja in celo dosegli oplemenitenje tega do takšne stopnje, kot jo dosežemo s premazovanjem na separatnem stroju. Katera od variant bo v tem obdobju srednjeročnega razvoja najprimernejša za realizacijo, bo odvisno od potreb trga predvsem pa seveda od finančnih možnosti, ki nam bodo za modernizacijo in za investicije na voljo. Odločitev za eno ali drugo varianto bo odvisna od izračunov, ki nam bodo pokazali, katera varianta bo iz vloženega denarja dajala večje efekte.

V tem pripravljalnem obdobju si pokušamo nabrati čim več informacij o podobnih rekonstrukcijah. V zvezi s tem smo tudi obiskali nekatere papirnice, ki so podobne stroje že obnovile.

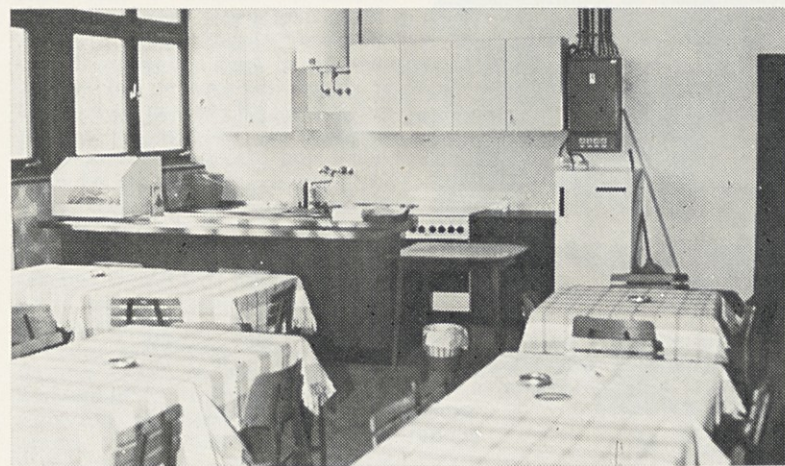
Za nas sta bili posebno zanimivi dve rekonstrukciji, ki smo si jih ogledali. Videli smo do takšne stopnje rekonstruiran papirni stroj, da je od prvotnega ostala uporabna samo sušilna skupina. S to rekonstrukcijo je papirnica dosegla bistveno povečanje proizvodnje papirja (skoraj za 100%) in tudi možnost izdelave bolj oplemenitenega papirja.

Drugi primer rekonstrukcije papirnega stroja, ki smo si jo ogledali, je z vgraditvijo premazovalnega agregata dosegel zastavljeni cilj, to je izdelovanje bolj oplemenitenega papirja.

Firma Rhone Poulenc, ki nam dobavlja stiro-butadiensko disperzijo Rhodopas, nam je preskrbela ogled papirnice v Simpele, ki je član združenja Yhtyneet Paperitehtaat Oy na Finskem. To združenje ima preko 9.000 zaposlenih in proizvaja 620.000 ton papirja in kartona, ca. 230.000 ton lesovine, 200.000 ton celuloze, 160.000 ton specialno obdelanih papirjev in kartonov ter še vrsto drugih izdelkov. Papirnica, ki smo si jo ogledali, zaposluje 770 ljudi in proizvaja 29.000 ton ilustracijskega papirja, 57.000 ton kartona, 35.000 ton lesovine, 4.000 ton oplemenitenega (kaširanega) kartona ter ima eno največjih tiskarn za tiskanje embalaže na Finskem.

Glede na naš namen, da rekonstruiramo PS IV, je bil ogled pred časom rekonstruiranega stroja podobne širine, kot je naš PS IV, zelo zanimiv. Papirnica ima za proizvodnjo papirja en papirni stroj širine 2,6 m, na katerem sedaj po rekonstrukciji izdeluje ilustracijski papir tipa LWC za ofset rotacijo. Pred rekonstrukcijo so na tem stroju izdelovali srednjefine tiskovne papirje predvsem za globoki tisk in delno tudi za ofsetni tisk. Leta 1974 so pristopili k rekonstrukciji tega stroja. Stroj so do take mere rekonstruirali, da sedaj na njem izdelajo blizu 30.000 ton ilustra-

cijskega papirja. Obratovalna hitrost stroja je danes 500 m/min in je omejena zaradi premajhne naknadne sušilne skupine. Stroj je tako konstruiran, da bi lahko obratoval do hitrosti 700 m/min. Rekonstrukcijo stroja je izvršila firma Valmet iz Finske do take mere, da je od starega stroja praktično ostala le sušilna skupina in delno priprava snovi. V stroj so vgradili nov natok tipa Valmet Turbo Flow Nozzle (šobni dotok). Iztočna širina natoka je 2.760 mm, ki daje maksimalni pretok snovi 22.000 l/min. Dovod snovi v natok je iz štiricevnega razdelilca. Iztočno ustje je narejeno tako, da je spodnja plošča fiksirana, medtem ko je zgornja mogoče premikati vertikalno in horizontalno. V lamelnem predelu iztočne omare se ustvarja močna turbulenca, ki omogoča zelo dobro formiranje papirnega lista. Natočna omara je povezana z odzračevalno napravo in s sistemom tlačnih čistilcev Ensovac. Sitova skupina pripada sistemu Valmet Sym Former z dvojnimi sitom.

Nova jedilnica za topli obrok pri premaznem stroju je nedvomno velik prispevek k prijetnem počutju delavcev v tem oddelku

Širina sita je 2950 mm. Elementi za odvodnjavanje so sitova miza, folii s keramičnimi oblogami in sesalne omare. Vse elemente za odvodnjavanje je mogoče regulirati tako, da se doseže optimalna stopnja odvodnjavanja. Formiranje papirnega traku in odvodnjavanje poteka med dvojnimi sitom. Pri tem je pomembno, da pride med siti do določenega pritiska, ki porazdeli fina vlakna enakomerno po debelini papirnega traku. Papir je zaradi tega zelo malo dvostran, kar je dobro pri premazovanju z Bill-bladom zaradi neenakega nanosa pri tem sistemu premazovanja. Za končno odvodnjavanje so vgrajene še štiri sesalne omare pred sesalnim valjem. Sedaj uporabljajo samo plastična sita. Življenjska doba zgornjega sita je več kot tri mesece, medtem ko je življenjska doba spodnjega približno trikrat manjša.

Stiskalna skupina je izvedbe Valmet Sym Press. Ta sistem sestavljajo štirje valji s tremi stiskalnimi mesti. Prvi spodnji valj je prevlečen z žlebastim profilom iz gume, zgornji pa je sesalni z gumijasto oblogo. Drugo stiskalno mesto predstavlja sesalni valj in granitni centralni valj. Na tretjem stiskalnem mestu pa je proti granitnemu valju zopet z guno prevlečen žlebasti valj. Odzema klobučevina je opremljena s stiskalnico za pranje klobučevin žlebastega profila.

Premazni agregat je vgrajen v sušilno skupino po 32. sušilnem cilindru. Po prvi rekonstrukciji so vgradili najprej vertikalno klejno stiskalnico z dozirnimi valji, ki so jo kmalu zamenjali z Bill-blade agregatom. Glede na to, da je vgrajeni Bill-blade eden prvih, še nima doziranih valjev, zato morejo uporabljati samo omejeno število premaznih mešanice določenih reoloških lastnosti. Vstop papirja v Bill-blade in prehod v naknadno sušilno skupino je enak kot pri našem PS IV. Pred naknadno sušilno skupino imajo vgrajene električne infra grelce. Na koncu stroja je mon-

tirana naprava za avtomatski odvzem papirnih vzorcev. Stroj je opremljen z Accuray 1180 sistemom regulacije, ki meri profil papirja. S tem lahko regulirajo vlago, gramaturo in pepel. Merna mesta so pred vstopom v Bill-blade in pred navijalnim aparatom.

Zanimivo je poudariti, da je bil papir na navijalniku popolnoma predno, so ga satinirali. Papir satinirajo na dveh super kalandrih firme Eck. Uporabljajo samo črno garnirane papirne valje. Za razpenjanje papirja jim služijo trikrat lomljeni spiralno žlebasti valji.

Za izdelavo premaznih mešanice uporabljajo samo SPS kaolin. Kot vezivo rabijo CMC in Rhodopas SB 024, ker pri uporabi ostalih tipov nastopajo težave z izločanjem lat-ksa na valju Bill-blada. Osnovni papir je sestavljen iz 60% beljene lesovine in 40% celuloze. Papir ima 5% pepela. Stopnja mletja celuloze je 20°SR, medtem ko je stopnja mletja lesovine 50°SR. Papir je

izdelavo osnovnega papirja za premazovanje papirja izven stroja. Papirni stroj PS IV je širine 3,90 m, obratovalna hitrost je med 500 in 650 m/min. Pred dvema letoma so ga rekonstruirali s tem, da so zamenjali klejno stiskalnico s premazovalnim agregatom TCT (Twin coat tower). Na tem stroju sedaj izdelujejo izključno strojno premazane papirje. Za premazovanje papirja izven stroja imajo premazovalni stroj firme ECK, širine 3,66 m, obratovalna hitrost je od 550 do 750 m/min. V premazovalni stroj sta vgrajena dva premazovalna agregata (ECK Trailing-Blade — licenca Rice Burton, Jagenberg TB agregat).

Proizvodni program premazanih papirjev sestavljajo strojno gladki mat papirji in satinirani papirji za ofsetni tisk v formatu in v zvitkih. Za kalandriranje imajo dva super kalandra ECK in Bruderhaus. V dodelavi imajo dva previjalca, štiri vzdolžne rezalne stroje, pet prečnih rezalnih strojev in stroj za izdelavo malega formata.

Leta 1970 je začel PS IV obratovati in je bil namenjen za izdelavo površinsko klejenih grafičnih brezlesnih papirjev. Že leta 1978 so omenjeni stroj rekonstruirali z namenom, da bi na stroju izdelovali premazane papirje. Na mesto, kjer je bila prej vgrajena klejna stiskalnica, so postavili TCT premazovalni agregat, ki ga jim je izdelala firma Beloid iz Italije. Agregat TCT je sestavljen iz dveh TB inverted blade agregatov v S izvedbi. TB agregata sta podobne izvedbe kot vgrajeni agregat na našem premazovalnem stroju z določenimi izpopolnitvami. Papir vstopa najprej v prvi premazovalni agregat, se premaže po sitovni strani, takoj nato pa vstopa v drugi premazovalni agregat in se premaže še po zgornji strani. Zanimivo je, da pri tem ni vmesnega sušenja, kot je to običaj pri premazovanju na premazovalnih strojih. Sedaj dosega nanose premazne mešanice med 15 do 17 g/m² na stran, kar zadovoljivo premaže površino papirja. Seveda je mogoče premazovati papir z dvema agregatoma brez vmesnega sušenja le s posebej prirejenimi premaznimi mešanici visokih koncentracij. Koncentracije premaznih mešanice za premazovanje s tem agregatom morajo biti ca. 70%, v nasprotnem primeru pa morajo biti vgrajene naprave za vmesno sušenje papirja. Tudi osnovni papir mora biti za ta način posebej prirejen. Imeti mora visoke izpukovalne odpornosti, visoke utržne dolžine (5000 do 7000 m), biti mora nekje in mora imeti odličen profil.

Premazne mešanice tako visokih koncentracij je mogoče izdelati na bazi karbonatov, ki imajo pri teh koncentracijah ugodnejše reološke lastnosti kot na bazi kaolina.

Premazne papirje iz PS IV., neobrezane in neprevite, satinirajo na dvanajstvaljčnem super kalandru Bruderhaus. Kalandrer je opremljen z napravo za gretje valjev do 100 °C. Kalandriranje pri tako visokih temperaturah daje papirju višjo gladkost in lesk. Pri tem načinu kalandriranja je potreben nižji linijski pritisk, kar daje papirju večjo voluminoznost, boljšo frikcijo in tako se doseže višji lesk in večja gladkost papirja.

Ko smo si stroj ogledovali, so premazovali 100-gramski brezlesni papir. Nanos premazne mešanice je bil ca. 15 g na stran, obratovalna hitrost pa 510 m/min. Premazani in satinirani papir je bil visoko sijajen, podobnega izgleda kot je naš Velux E 20, izdelan v premaznem oddelku.

Po razgovoru s tehničnim direktorjem smo lahko zaključili, da so s TCT agregatom zadovoljni in da so dosegli namen, to je, proizvajajo premazane papirje zadovoljive kvalitete v samem papirnem stroju.

Dipl. ing. Andrej Grad

Za študij ob delu in uspeh — čestitamo

Samo z delom pridobljeno znanje je za izvrševanje delovnih nalog skoraj vedno premalo. Zadošča le za najenostavnejša dela, ki ne zahtevajo teoretične podlage in logične povezave med teorijo in prakso. Tega se ne zavedajo vsi strokovni delavci, drugi pa le želijo s podporo delovne organizacije strokovno napredovati, zlasti s študijem ob delu.

Eden zmed njih je tudi vodja domače tiskarne, tovariš Franc Valič. Leta 1965 si je

pridobil osnovni poklic ročne stavca pri Šolskem centru tiska in papirja, začel delati v tiskarni »Jože Moškrič« v Ljubljani, nato pa se je 17. 5. 1970 zaposlil v Papirnici Vevče. Kasneje se je vpisal v tehniško šolo za odrasle in si pravkar pridobil poklic grafičnega tehnika.

Tovarišu Valiču iskreno čestitamo k njegovemu uspehu in želimo, da bi svoje znanje uspešno izkoristil pri izvrševanju delovnih nalog vodje tiskarne in drugod.

Uredništvo

Zemeljski plin v slovenski papirni industriji

(3. nadaljevanje)

6. PREDNOSTI UPORABE ZEMELJSKEGA PLINA

— Dimni plini ne vsebujejo (ali pa v minimalni meri) škodljivih elementov, ki povzročajo onesnaževanje narave in okolja (pepel, SO₂, SO₃) ter uničujejo naprave;

— enakomerna kvaliteta goriva s konstantno kurilno vrednostjo in s tem boljša in večja regulacijska sposobnost (hitra in brezstopenjska prilagoditev plinskega zgorevanja na menjajočo obremenitev) pri proizvodnji tehnološke pare ustreznih parametrov;

— ker so vsi večji podpisniki samoupravnega sporazuma za realizacijo gazifikacije v SRS obdržali možnost koriščenja prejšnjega goriva, pomeni to veliko obratovalno gotovost;

— ni dodatnih stroškov za pripravo goriva in vezanih sredstev z akumuliranim gorivom (le enkratna investicija);

— zaradi manjše obrabe naprav, (žveplo) se uporabnost in obratovalna doba kotla občutno povečata in zato se zmanjša potreba po rezervnih delih oziroma rezervnem pogonu.

6.1. Slabosti uporabe zemeljskega plina

— V primeru, da nimamo možnosti uporabe alternativnega goriva, nastopajo težave, ki izhajajo iz redukcij plina;

— pri kombinirani vožnji zemeljski plin-lignit dobimo zakasnelo zgorevanje. Plin namreč zgoreva hitreje kot premogov prah in kuriščne površine se zelo onesnažijo;

— pri kombiniranem zgorevanju plin — mazut moramo upoštevati, da je toplotni prevzem na površinah pregrevnika pri čiststem obratovanju z zemeljskim plinom precej višji kot pri zgorevanju mazuta; za omejevanje temperature pare je treba upoštevati potrebo po večjem vbrizgavanju vode v parni hladilnik.

7. UKREPI ZARADI VISOKE IZSTOPNE TEMPERATURE SVEŽE PARE

Že prevzemne meritve na kotlu l. 1975 ob njegovem zagonu so na Vevčah pokazale, da je pregrevalec I. nekoliko prevelik in prevzame preveč toplote.

Diagram št. 4 kaže potek temperaturnih krivulj pri obratovanju z mazutom. Cevi pregrevnika so izdelane iz materiala 15 Mo 3,38 x 3,6 mm.

Maksimalna dopustna temperatura za cevi pregrevnika teh dimenzij in tega materiala je 480 °C.

Pri 100% obremenitvi kotla moramo upoštevati, da ima para pred hladilnikom 470 °C.

Računsko ugotovljene temperature pare diktirajo debelino stene cevi.

Temperatura pare (°C)	Debelina stene (mm)
480	5,15
490	6,34

Pri upoštevanju nakazanih izhodišč in povezav je pričakovati, da se material v ca. 100.000 obratovalnih urah (ca. 11,5 let) prežee in je treba cevi zamenjati.

Pri obratovanju z zemeljskim plinom nastopajo višje temperature pare, kot pri kurjenju mazuta. Posebno pri večjem presežku zraka pričakujemo, da temperatura pare pred hladilnikom preseže dopustno temperaturo materiala pregrevnika in bo znašala okoli 490 °C.

V soglasju s kotlovsko firmo in Parnim inšpektoratom SRS smo se odločili za zmanjšanje pregrevnika I. za eno zanko (zadnjo vrsto, ker je ta iz materiala St 35.8).

7.1. Meritve po predelavi pregrevnika

Rezultati kažejo, da smo z zmanjšanjem pregrevnika dobili za I. pregrevalec (v odvisnosti

Preizkus	1	2	3	4 (1)
Datum	6. 7. 78	6. 7. 78	6. 7. 78	7. 3. 79
temperatura pred hladilnikom	st.C 385	400	405	480
temperatura za hladilnikom	st.C 386	406	413	413
temperatura sveže pare	st.C 461	478	487	488
količina pare iz kotla	t/h 30,1	42,4	49,6	46,5
izmerjena količina kisika	02% 1,2	0,9	1,4	2,65
gorivo	zgoraj: mazut	mazut	mazut	plin
	spodaj: mazut	mazut	mazut	plin

Preizkus	5 (2)	6 (3)	7 (4)	8 (5)
Datum	7. 3. 78	7. 3. 78	7. 3. 78	8. 3. 79
temperatura pred hladilnikom	st.C 447	441	424	437
temperatura za hladilnikom	st.C 410	416	421	410
temperatura sveže pare	st.C 491	495	487	488
količina pare iz kotla	t/h 39,4	27,8	28,4	40,7
izmerjena količina kisika	02% 2,0	1,5	3,0	1,0
gorivo	zgoraj: plin	plin	mazut	plin
	spodaj: plin	plin	plin	mazut

Preizkus	9 (6)	10 (7)	11 (8)
Datum	9. 3. 78	9. 3. 78	9. 3. 78
temperatura pred hladilnikom	st.C 408	439	451
temperatura za hladilnikom	st.C 406	411	413
temperatura sveže pare	st.C 480	493	493
količina pare iz kotla	t/h 42,0	41,6	50,2
izmerjena količina kisika	02% 1,3	1,2	1,9
gorivo	zgoraj: mazut	mazut	plin
	spodaj: mazut	plin	mazut

7.2. Ocena meritev

a) Temperatura pregretja sveže pare ni dosežena pri kurjenju s težkim kurilnim oljem (preizkusi 1, 2, 3, 9) in je do 40 °C prenizka. Pri teh preizkusih je hladilnik pare izven obratovanja.

b) Temperatura sveže pare je pri kurjenju s plinom brez težav dosegljiva.

c) Temperatura sveže pare pri kombiniranem obratovanju je pri uporabi plina zgoraj in ma-

od presežka zraka) za 20 °C nižjo

temperaturo pare kot poprej.

Na podlagi značilnih merilnih rezultatov preizkusov, izvedenih v dneh 6. 7. 1978 do 7. 3. 1979 povzamemo naslednje rezultate:

Preizkus	1	2	3	4 (1)
Datum	6. 7. 78	6. 7. 78	6. 7. 78	7. 3. 79
temperatura pred hladilnikom	st.C 385	400	405	480
temperatura za hladilnikom	st.C 386	406	413	413
temperatura sveže pare	st.C 461	478	487	488
količina pare iz kotla	t/h 30,1	42,4	49,6	46,5
izmerjena količina kisika	02% 1,2	0,9	1,4	2,65
gorivo	zgoraj: mazut	mazut	mazut	plin
	spodaj: mazut	mazut	mazut	plin

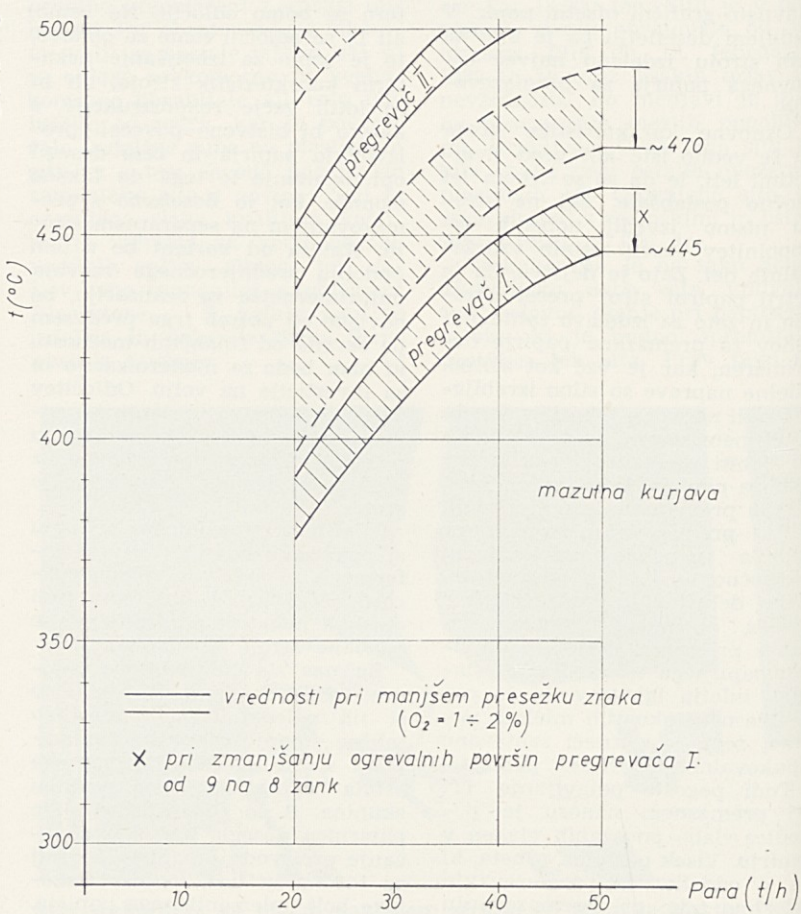
Preizkus	5 (2)	6 (3)	7 (4)	8 (5)
Datum	7. 3. 78	7. 3. 78	7. 3. 78	8. 3. 79
temperatura pred hladilnikom	st.C 447	441	424	437
temperatura za hladilnikom	st.C 410	416	421	410
temperatura sveže pare	st.C 491	495	487	488
količina pare iz kotla	t/h 39,4	27,8	28,4	40,7
izmerjena količina kisika	02% 2,0	1,5	3,0	1,0
gorivo	zgoraj: plin	plin	mazut	plin
	spodaj: plin	plin	plin	mazut

Preizkus	9 (6)	10 (7)	11 (8)
Datum	9. 3. 78	9. 3. 78	9. 3. 78
temperatura pred hladilnikom	st.C 408	439	451
temperatura za hladilnikom	st.C 406	411	413
temperatura sveže pare	st.C 480	493	493
količina pare iz kotla	t/h 42,0	41,6	50,2
izmerjena količina kisika	02% 1,3	1,2	1,9
gorivo	zgoraj: mazut	mazut	plin
	spodaj: mazut	plin	mazut

zuta spodaj odgovarjajoča. Pri uporabi mazuta zgoraj in plina spodaj (preizkus 7) so bile z dosežanjem temperature sveže pare težave, pa tudi sajaje se ni dalo odpraviti, čeprav je bil razmernik močno povečan (O₂ = 3%)

7.3. Odprava prej opisanih težav in predvideni rezultati

— Firma Leobersdorf namerava odpraviti težave pri zgorevanju s posegom na zgorajni napravi.

— Zeleno temperaturo sveže pare lahko dosežemo s:

I. — povečanje pregrevnikov II.,

II. — recirkulacijo dimnih plinov izza grelnika vode v kurišni prostor,

III. — obzidavo bočnih strani kurišča in podaljšanjem poti dimnim plinom.

Zaradi obsežnosti del in obratovalnih rizikov varianti I in II ne prideta v poštev. Varianta III bomo realizirali v letošnjem septembru.

Po izračunu bo treba šamotirati in tako zmanjšati približno 3,6% sevalnih površin (5 m²). Izstopna

temperatura dimnih plinov iz kurišča bo za 30 °C višja.

Dimni plini, ki pridejo z višjo temperaturo do pregrevalec II, prispevajo h končni temperaturi pare 15 °C. Del prenosa toplote se torej prenese iz kurišča na pregrevalec.

Temperatura izpušnih plinov se poveča neznatno in znaša 2 °C. Izkoristek se poslabša le minimalno, prav tako tudi sprememba količine dimnih plinov in hitrost pretoka nista vredni omembe.

(Se nadaljuje)

Dipl. ing. Danilo Škerbinek

Skrb za varnost človeka

Ni slučajno, da je prišla tema **družbena samozaščita v cestnem prometu** na dnevni red seje občinske delovne skupine aktivna novinarjev v OZD. Problematika na tem področju družbene samozaščite je tako pereča in tako obsežna, da je potrebna nenehne obravnave, spremljanja, vzgoje in preventivnega delovanja.

Stališča predsedstva republiškega sveta sindikatov Slovenije na področju prizadevanj za boljše prometno varnost delovnega človeka in občana so jasna. Iz teh stališč izhaja, da je potrebno struati vse napore vseh dejavnikov, ki lahko kakorkoli prispevajo k izboljšanju prometne varnosti na področju cestnega prometa. Zlasti so pomembna prizadevanja republiških in občinskih svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, ki po zakonu o varnosti cestnega prometa usklajujejo vsa ta prizadevanja.

Osnovne organizacije zveze sindikatov v temeljnih organizacijah združenega dela, kot eden pomembnih dejavnikov pri delovanju na področju preventive in vzgoje v cestnem prometu, bi morale redno obravnavati vsa vprašanja in probleme prometne varnosti in sprejemati ustrezna stališča ter usmeritve za preventivno in vzgojno delo članov sindikata. Še zlasti pa bi morali posvetiti vso pozornost prometni varnosti ob prihodu na delo in odhodu z dela ter notranjemu prometu v delovni organizaciji.

Uresničevanje družbene samozaščite je pravica in dolžnost slehernega delovnega človeka in občana, ki jo uresničuje tudi v svoji organizaciji združenega dela. Zaradi tega je nujno potrebno, da se področju družbene samozaščite v prometu da enak poudarek kot vsem drugim področjem varovanja temeljnih vrednot socialističnega družbenega sistema. Nobeno drugo področje dela in življenja ne zahteva tolikšnih žrtev, škode in tragedij, kot prav promet. Zato je nujno potrebno, da se tega zavedamo in temu ustrezno tudi delujemo.

V večini delovnih organizacij so ustanovljeni odbori za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, ki naj bi spremljali varnostne razmere in splošno stanje družbene samozaščite ter o tem seznanjali delavski svet ali druge organe in predlagali ukrepe za izvajanje družbene samozaščite. To se nanaša tudi na družbeno samozaščito na področju prometa. Kljub zakonskim opredelitvam pa lahko pri pregledu delovanja na tem področju najdemo le malo organizacij združenega dela, ki so to problematiko obravnavale in sprejele tudi ustrezne vzgojne preventivne ukrepe.

V občini Ljubljana Moste-Polje deluje Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. V svetu so delegati iz krajevnih skupnosti, organizacij združenega dela in delegati delovnih skupnosti vzgoje in izobraževanja ter druž-

benopolitičnih organizacij. Zaradi uspešnega dela pa je svet imenoval komisijo za področje vzgoje in izobraževanja krajevnih skupnosti in delovnih organizacij.

Na žalost ugotavljamo, da delo te komisije ni zaživelo tako, kot je bilo načrtovano. Vzrok za to pa je predvsem v tem, da delegati, ki prihajajo iz delovnih organizacij, niso ustrezno povezani v svojih delovnih organizacijah, da bi lahko prenašali usmeritve in dogovore o delu v svoje sredine. Tu mislim predvsem na vključitev delegatov v odbore za družbeno samozaščito in ljudsko obrambo oziroma druge ustrezne organe in na skrben izbor delegatov, ki so delegirani v svet za preventivo. Potrebno je, da se v ta prizadevanja vključijo vse družbenopolitične organizacije in drugi faktorji, ki bi lahko prispevali k uspešnemu delu v prizadevanjih pri družbeni samozaščiti v cestnem prometu.

Kakšne so pravzaprav naloge, ki naj bi jih delovne organizacije izvajale na področju družbene samozaščite v prometu? V grobem rečeno naj bi ta prizadevanja bila predvsem pri preventivi in vzgoji v cestnem prometu delavcev v delovnih organizacijah. Organizacije združenega dela, ki opravljajo javni prevoz oziroma prevoz za lastne potrebe, se morajo v prvi vrsti zavedati, da je vozilo delovno mesto in da morajo s preventivnimi in vzgojnimi ukrepi odpravljati ali vsaj zmanjševati

pomanjkljivosti in nepravilnosti pri prometnem, tehničnem in voznem osebju, na vozilih in drugih prometnih objektih. V temeljnih organizacijah združenega dela bi bilo potrebno:

1. uvesti sistematično vzgojo in izobraževanje ter preverjanje znanja,

2. obravnavati posamezne prometne nezgode delavcev z namenom iskanja načinov za odpravljanje teh,

3. aktivirati delo notranje kontrole za dobro mehanično vzdrževanje vozil, nadzor voznega osebjaja in pri tem sodelovati z organi, ki skrbijo za varnost prometa,

4. uvesti kontrolo tahografov in uporabo podatkov s teh pri obravnavanju voznških sposobnosti posameznega delavca, njegovi duševni in telesni sposobnosti za varno vožnjo ter njegovo družbeno samozaščitno obnašanje,

5. seznanjati vse delavce s problematiko s tega področja v njihovi delovni organizaciji in zunaj nje ter jih s preventivnimi in vzgojnimi ukrepi usmerjati k razumevanju prometa in posledic, ki lahko nastanejo ter jih tako usposobiti za družbeno samozaščitno obnašanje.

Področje prometa in prometne varnosti je področje, za katero so zainteresirani vsi delavci in občani. Zato jih je potrebno nenehno seznanjati s problematiko in jih istočasno tudi vzgajati.

Nadaljevanje na 6. strani

Naredili smo obračun sindikalnega dela

Konferenca osnovnih organizacij Papirnice Vevče je 3. marca z občinim zborom zaključila svoje prvo dvoletno mandatno obdobje po reorganizaciji sindikalne organiziranosti v naši delovni organizaciji. Usmeritev delovanja konference in njenih komisij je narekovalo spoznanje, da bo vsak delavec postal resničen gospodar šele takrat, ko bo v skladu s svojim, družbenim in splošnim interesom odločal o delu, pogojih in o rezultatih svojega dela.

Glavna naloga konference je bila koordinacija dela šestih osnovnih organizacij s toriščem dela v razpravah o poslovanju in zaključnih računih, torej o našem gospodarstvu, ob pripravi in sprejemanju planskih dokumentov, pri uresničevanju stališč republiškega sveta sindikatov Slovenije o delitvi po delu in rezultatih dela in v reševanju cele vrste druge problematike. Poleg izredno velikih in zahtevnih nalog, ki so bile sindikatu naložene, pa je bilo vzorno poskrbljeno tudi za kulturno raven našega članstva ter za zdrav način življenja ob množični rekreaciji. Za to gre predvsem zahvala obema požrtvovalnima predsednikoma tako komisije za kulturo kot komisije za šport in rekreacijo — tovarišu Nacetu Zajcu in tovarišu Andreju Miklju ter seveda referentu za šport in rekreacijo tov. Srečko Andriču.

Konferenca je poskušala v svoje delo vključiti čim širši krog članstva. V bodoče pa bo v aktivno delo treba pritegniti še širši krog delavcev, saj nekateri še vedno vztrajno stojijo ob strani in kritizirajo delo drugih.

Za boljše delo na vseh področjih je potrebno poostri delovno disciplino ter osebno odgovornost strokovnih služb, družbenopolitičnim organizacijam, ki so kreatorji naše samoupravne socialistične družbe, pa dati večji pomen. Zavedati se moramo, da je naš družbenopolitični in ekonomski razvoj odvisen prav od aktivnosti družbenopolitičnih organizacij.

V sindikalnih organizacijah smo si prizadevali tudi za izboljšanje delovnih in življenjskih razmer delavcev, sodelovali pri usmerjanju stanovanjske politike, pri organizaciji letnega oddiha delavcev tako poleti kot pozimi, zavzemali smo se za še učinkovitejše varstvo pri delu, za nudenje kvalitetnih zdravniških uslug delavcem in še bi lahko naštevali. Nekje smo bili bolj, nekje pač manj uspešni. Tako žal nista zaživel komisija za samoupravljanje in komisija za mladinska vprašanja. Zato sta tudi temeljna elementa delovne usmeritve v bodoče tako konferenca OOZS kot osnovnih organizacij ZKJ, oživitve mladinske organizacije v papirnici, da ne bo obstajala samo formalno, kot sedaj in pa učinkovitejše delovanje na samoupravnem področju.

Za reševanje problemov življenjskega standarda delavcev je za bodoče mandatno obdobje pri konferenci predlagana nova komisija, ki ne bo imela ravno malo dela.

Tudi delo aktiva Rdečega križa je bilo v minuli dobi zadovoljivo, saj je bila glavna naloga, tj. izvedba humanitarnih krvodajalskih akcij, vedno zelo uspešna.

Ugotavljamo tudi, da je bil na področju informiranosti delavcev v tem času storjen velik korak naprej. Tisti delavec, ki želi, je lahko dovolj dobro informiran tako o samoupravnem kot o poslovnem delovanju delovne organizacije. Seveda pa so še vedno ljudje, ki jih ne zanima prav nič drugega, kot plača. Te bo še treba vzgajati in jih naučiti uveljavljati vpliv na samoupravno odločanje in gospodarjenje. To odločanje je osnovano na delegatskem sistemu in na delegatskih odnosih, katerim smo v zvezi sindikatov posvetili tudi premalo pozornosti. Vzrokov za neaktivnost delegacij je veliko, od premajhne povezanosti z bazo, premajhne povezanosti s samoupravnimi in družbenopolitičnimi organizacijami do prenatrpanega in neprimerno oblikova-

nega gradiva ter prenatrpanih točk dnevnega reda na sejah. Vse to postavlja sindikalnim organizacijam nove odgovorne naloge.

Zelo, zelo je bila v tej mandatni dobi konferenca skromna pri predlaganju nagrad in odlikovanj tistim članom kolektiva, ki bi si to s svojim prizadevnim delom na raznih področjih še posebej zaslužili. Prav gotovo v tako veliki delovni organizaciji, kot je naša, ni malo takšnih delavcev. To napako bo treba v bodoče popraviti in prav v ta namen je pri konferenci predlagana nova komisija — komisija za nagrade in odlikovanja.

Nova mandatna doba bo pravzaprav doba preizkusa našega samoupravljanja, kot je dejal predsednik slovenskih sindikatov tov. Vinko Hafner in to leto stabilizacije bo posebno leto. Zato tudi zvezo sindikatov čakajo nove in odgovorne naloge, ki jim bomo kos le z demokratičnim in kolektivnim delom, vodenjem ter odločanjem. Delo sindikata morajo tudi v bodoče spremljati sklepi kongresa slovenskih sindikatov in sklepi zadnje konference. Ob zaključku tega mandatnega obdobja se nam zdi, kot da je bilo prekratko, da bi izvršili vse naloge, ki smo si jih zastavili in ki so bile sindikatu poverjene. Zato bo treba takoj zavihati rokave, nadoknaditi nenarejeno in se spoprijeti z novimi akcijami.

Dosedanjemu predsedniku konference OOZS tov. Jožetu Zajšku, se v imenu vsega članstva zahvaljujem za požrtvovalno delo, novemu izvršnemu odboru konference OOZS in vsem njegovim komisijam ter izvršnim odborom osnovnih organizacij pa tudi v imenu vseh želim uspešno delo v prizadevanjih za naš lepši jutri v naši samoupravni socialistični družbi.

Izvršni odbor konference OOZS, izvoljen za novo mandatno obdobje, sestavljajo:

Marjan Kopecky — predsednik konference

2. Janez Avbelj — namestnik predsednika

3. Vida Bartol — sekretar konference in sekretar V. OOZS

4. Joži Razdevšek — blagajnik in predsednik komisije za dvig življenjskega standarda

5. Rudi Smrekar — vodja aktivna RK

6. Nace Zajec, — predsednik komisije za kulturo

7. Andrej Mikelj — predsednik komisije za šport in rekreacijo

8. Boris Vrščaj — predsednik komisije za samoupravljanje in predsednik III. OOZS

9. Jože Marolt — predsednik komisije za nagrade in odlikovanja

10. Albert Krašovec — predsednik I. OOZS

11. Zmago Šajher — sekretar I. OOZS

12. Franc Kocjančič, — predsednik II. OOZS

13. Marjeta Dovjak — sekretar II. OOZS

14. Miro Vidergar — sekretar III. OOZS

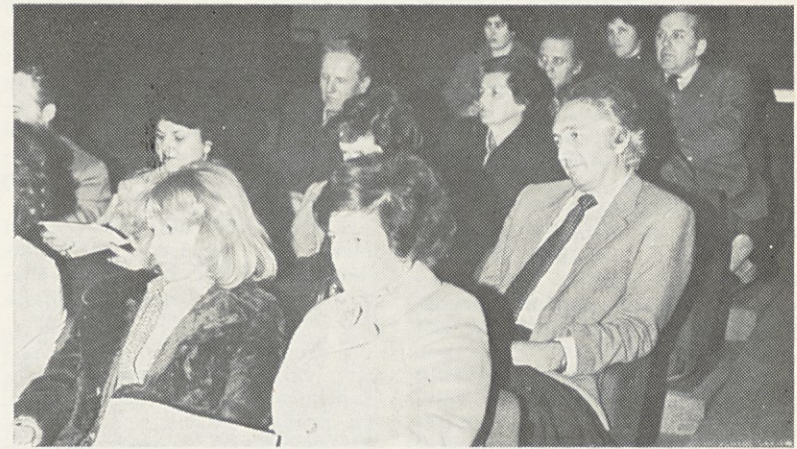
15. Marko Goršič — predsednik IV. OOZS

15. Alojz Vrtačič — sekretar IV. OOZS

17. Ostoja Mataruga — predsednik V. OOZS

18. predsednik VI. OOZS — (izvršni odbor VI. OOZS

19. sekretar VI. OOZS — še ni konstituiran)

Dvoletnemu obračunu sindikalnega dela so udeleženci občnega zbora z zanimanjem sledili

Obisk članov društva kadrovskih delavcev naše občine v Papirnici Vevče

Društvo kadrovskih delavcev je pripravilo 5. marca v Papirnici Vevče razgovor na temo »Izvajanje politike družbenega standarda v delovnih organizacijah«. Udeležilo se ga je preko 30 odgovornih delavcev iz posameznih delovnih organizacij občine Moste-Polje. Razpravo je vodila predsednica izvršnega odbora Društva kadrovskih delavcev tov. Nik Marinka.

Uvodno poročilo o družbenem standardu je prispevala Papirnica Vevče, s svojimi poročili pa so sodelovale še delovne organizacije: Gradis, Saturnus in Kolinška. V poročilih je bilo obravnavano reševanje stanovanjske problematike, prehranjevanje, načini in organizacija letovanja, rekreacija, otroško in zdravstveno varstvo ter druga pomembna področja.

V razpravi, ki je sledila, so sodelovali udeleženci iz različnih delovnih organizacij.

Zaključke razgovora bi lahko strnili takole:

— Poudarek na tesnejšem sodelovanju med delovnimi organizacijami pri reševanju skupnih problemov.

— Delovne organizacije naj bi sredstva, namenjena za izplačilo regresa za letovanje, izkoriščala bolj namensko kot doslej. Sredstva naj bi združevali za povečanje počitniških zmogljivosti in za plačilo stroškov letnega oddiha.

— Prisotni so podprli Papirnico Vevče pri prizadevanju za nadaljevanje organizirane gradnje v stanovanjski zadrugi s tem, da imajo možnost vključitve v gradnjo tudi ostale delovne organizacije.

— Delovne organizacije v občini Moste-Polje naj bi v naslednjih letih glede na izredno lokacijo soseske Fužine namenile kar največ sredstev za nakup družbenih stanovanj oz. za dodelitev posojil bodočim etažnim lastnikom.

— Izraženo je bilo mnenje, da bi v sklopu gradnje soseske Fužine gradili tudi manjša stanovanja za samce.

— Še posebej je bil dan poudarek pomenu pravočasnega in točnega informiranja o delu strokovnih služb, ki izvajajo politiko družbenega standarda v samih delovnih organizacijah.

Namen posvetovanja je bil vsekakor dosežen, saj smo se delavci, odgovorni za izvajanje politike družbenega standarda, med seboj spoznali, izmenjali izkušnje in ugotovili, da bo prav na tem področju potrebno še tesnejše sodelovanje.

Po končanem razgovoru so si udeleženci ogledali še obratno in zobno ambulanto, proizvodnjo tapet z obratno jedilnico in obrat družbene prehrane.

Joža Razdevšek

Člani društva kadrovskih delavcev občine Moste-Polje so se tokrat sestali na Vevčah in analizirali delo na področju družbenega standarda in druge probleme

ŽIVLJENJSKA OBLETNICA dipl. ing. Boža Igljča, direktorja Inštituta za celulozo in papir

Redki so strokovnjaki, ki vse svoje življenjske sile posvetijo eni sami stroki in jo s svojim delom in znanjem obogatijo. Papirna industrija je v zadnjih nekaj desetletjih dosegla neslutene višine razvoja in nopenega dvoma ni, da je velik člen v tej verigi napredka prav dipl. ing. Božo Igljč, ki je svoje bogate izkušnje in izsledke v papirni stroki uskladil z vedno novimi spoznanji. Od šestih desetletij življenja jih je več kot polovico posvetil izključno celulozno-papirni stroki. Kot strokovnjak je poznan širom naše domovine in v tujini.

Naziv diplomiranega inženirja si je leta 1949 pridobil na ljubljanski fakulteti za naravoslovje in tehnologijo in sicer kemijske smeri. Izkušnje v celulozni in papirni industriji si je nabral po različnih delovnih organizacijah širom države povsod tam, kjer je bilo potrebno po vojni obnoviti celulozno in papirno industrijo ali postaviti novo.

Znanje tujih jezikov mu je omogočalo, da je sledil strokovnim dognanjem v svetu in bil seznanjen z vsem razvojem celulozno-papirne industrije, katere razvoj je pri nas zaostajal po vojni kar za celo desetletje.

Velika želja za znanjem je inženirja Igljča peljala leta 1955 na specializacijo na Finsko in na Švedsko, v državi, ki imata v Evropi najvišje razvito tako celulozno kot papirno industrijo.

Svoje znanje je potem kot obratni inženir prenašal v de-

lovne organizacije: Djuro Salaj Krško, Tovarno lesovine in lepenke Podvelka, Radeče, Prijedor, v Zagreb in od leta 1949 pa tja do 1974 v našo delovno organizacijo — Papirnico Vevče — kot tehnični direktor. Pod njegovim vodstvom so se stopnice

Prof. inž. Božo Igljč

v kvalitetni preobrazbi naših proizvodov strmo dvignile, saj spadajo v časovno obdobje njegovega bogatega delovanja pri nas klejenje in premazovanje papirne izven in v papirnem stroju, ročna izdelava specialnih papirjev, izdelava tapet itd. Fo nje-

govem odhodu je nastala vrzel, ki je še danes nismo čisto zapolnili.

Leta 1974 je inženir Igljč prevzel naloge direktorja Inštituta za celulozo in papir v Ljubljani, ki kljub težavam, ki spremljajo raziskovalno dejavnost, napreduje tako strokovno kot kadrovsko in šteje v sam vrh raziskovalnih delovnih organizacij v naši domovini.

Še posebej velja omeniti prispevek ing. Igljča kot izrednega profesorja na Univerzi v Ljubljani — fakulteti za tehnologijo celuloze in papirja.

Je tudi dolgoletni predsednik Društva inženirjev in tehnikov papirništva, ki je vključeno v Zvezo inženirjev in tehnikov SRS v želji, da bi bili v društvu zajeti tudi papirničarji drugih krajev Jugoslavije.

Inženir Igljč je tudi najprizadenejši kreator edine revije, ki jo imamo papirničarji v Jugoslaviji — revije Papir.

Za svoja prizadevanja je bil inženir Igljč odlikovan z redom dela II. stopnje, z nagrado in pohvalo za obnovo, pohvalo Papirnice Vevče ob koncu prve petletke in še bi lahko naštevali.

22. marca je slavil šestdesetletnico; ob prehodu v sedmo življenjsko desetletje mu Vevčani, hvaležni za vse, kar nam je dal in nam še daje, želimo še veliko plodnega dela v stroki, zadovoljstva ob delu in v privatnem življenju ter mu za visok življenjski jubilej iskreno čestitamo!

Delegati poročajo

O novostih kreditiranja

Z zbora LB, Stanovanjsko-komunalne banke Ljubljana, ki je bil v petek, 7. marca 1980 v Festivalni dvorani, je tov. RAZDEVŠEK JOŽICA pripravila naslednje poročilo:

Na zboru je bilo prisotnih 760 delegatov, tj. 61% članic banke, zboru pa so prisostvovali tudi gostje, med njimi predsednik skupščine mesta Ljubljane tov. Marjan Rožič.

Predsednik izvršilnega odbora Stanovanjsko-komunalne banke tov. Pavle Brglez je uvodoma podal poročilo o uresničitvi letnega načrta srednjeročnega plana LB, stanovanjsko-komunalne banke Ljubljana v letu 1979, ki je bil povezan z oceno realizacije ciljev v preteklem letu, istočasno pa opredeljuje naloge za tekoče leto. Razpoložljivih sredstev za posojila bo v letošnjem letu 21% več v primerjavi z odobrenimi posojili v letu 1979; kreditiranje objektov družbenega standarda, ki spremljajo zidavo stanovanjskih sosesk, bo v letu 1980 vsekakor prizadeto.

Sicer pa se na področju kreditiranja uvajajo naslednje novosti: — Za odobritev kreditov se ponovno uvede 6-mesečna čakalna doba. Trenutno ta novost ne vpliva na dodelitev kredita naši delovni organizaciji pri nakupu stanovanj v soseski Fužine, ker so bila sredstva namensko vročena banki že v letu 1979.

— Udeležba za kreditiranje individualne komunalne porabe se poveča od 20% na 40%, to pa bo lahko delno zavrlo načrtovano komunalno gradnjo v ljubljanskih občinah, kajti obseg pričakovanih sredstev se bo s tem bistveno zmanjšal.

V razpravi, ki je sledila, je med drugimi spregovoril tudi tov. Marjan Rožič, ki je povezal po-

dročje politike stabilizacije in priprave srednjeročnih razvojnih programov DO, družbenopolitičnih skupnosti in bank na področju stanovanjskega in komunalnega gospodarstva.

Kot eno izmed prioritet v stabilizaciji stanovanjskega gospodarstva je tov. Rožič omenil doslednejše in hitreje uresničevanje zastavljenih nalog pri gradnji stanovanj in komunalne infrastrukture ob upoštevanje racionalne gradnje, kvalitete opravljenega dela, strokovnosti pri izvajanju del in drugo. Poudaril je še strokovno pomoč in svetovanje, kar ima za posledico pametne in racionalne odločitve. Poudarjeno je bilo tudi večje informiranje na področju stanovanjske gradnje. Na koncu razprave pa je tov. Rožič ocenil dejavnost stanovanjsko-komunalne banke kot izredno pomembno. Po razpravi, ki je sledila, smo delegati potrdili poročilo uresničitve letnega načrta za leto 1979 ter predlog načrta za leto 1980.

Nadalje smo delegati potrdili imenovanje predsednika poslovnega odbora LB Stanovanjsko-komunalne banke Ljubljana tov. Slavka Korbarja, dipl. ing.

V gradivu, ki ga je zbor že obravnaval, so bili predlogi Ljubljanske banke — združene banke. Vsi predlogi so bili s strani udeležencev zbora stanovanjsko-komunalne banke v celoti sprejeti, le-te pa bo obravnaval zbor LB — združene banke.

Glede na to, da je bila razprava na zboru dokaj pestra, delegatskih vprašanj pod točko »razno« ni bilo.

Z razprave o energetskih medijih

Dne 27. 2. t.l. je bila seja Izvršilnega odbora republiške samoupravne interesne skupnosti

za nafto in plin. O razpravi in sklepih seje poročala ing. Danilo Škerbinek:

— Predlog energetske bilance SRS; pokazalo se je, da bomo morali porabo mazuta in plina izredno nadzorovati, saj je za l. 1980 predvidena njuna potrošnja manjša, kot je bilo realizirano v l. 1979. IS SRS je poleg vseh znanih ukrepov o štednji primarne energije pripravil še odlok o začasnih ukrepih za usklajeno realizacijo naše energetske bilance.

— Se do nedavnega predvidena okriba SRS s plinom iz Alžira, ki naj bi bila realizirana že l. 1983, se je zaradi velike finančne angažiranosti našega gospodarstva premaknila v leto 1989.

— Sprememba tečaja klirinškega dolarja je povzročila, da je bila cena zemeljskega plina povišana in tako od 1. marca dalje stane 1 m³ plina 4,20 din; to je cena, ki jo je nameraval po napovedih Petrol realizirati šele zadnje četrtletje 1980; do 1. marca je stal 1 m³ plina 3,55 din.

— Izteklo se je prvo mandatno obdobje skupščine interesne skupnosti; dokument o ustanovitvi so podpisali vsi dobavitelji, večina OZD, ki so porabniki zemeljskega plina in naftnih derivatov ter 48 slovenskih občin; v minulem obdobju je skupnost usmerjala politiko razvoja ustreznega področja energetike, načrtovala financiranje njenega razvoja, pripravila letne in petletno bilanco energetskih medijev in dr.; delo skupnosti je bilo ocenjeno kot pozitivno.

— Predlog programa dela ISNAP v obdobju 1980—1985 kaže na veliko odvisnost SRS od dobav energetskih medijev iz ostalih republik, pokrajin in iz tujine, zato je večina nalog povezana z iskanjem zanesljive oskrbe, oblikovanjem dokumentov, ki bodo zagotovili trajno ekonomičnost uporabe energetskih medijev, razvojem pridobivanja, raziskavo lastnih zalog, pridobitvi transportnih načinov itd.

— Obravnavan in potrjen je bil tudi zaključni račun ISNAP, ocenjena trenutna energetska situacija, statut DS in skupnih služb idr.

Z 8. redne seje zbora uporabnikov in zbora izvajalcev skupščine Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Ljubljana-Moste-Polje z dne 28. 2. 1980 poročala delegat DANILO ŠKERBINEK:

Pri obravnavi osnutka samoupravnega sporazuma o prehodu na ekonomske stanarine v ljubljanskih občinah so poleg delegatov obeh zborov sodelovali tudi delegati skupnosti socialnega varstva. Sedanji osnutek je že oblikovan na osnovi pripomb javne razprave. Do 15. marca so lahko delegacije in delegati še dali svoje pripombe.

Program dela izvršilnega odbora skupščine SIS za stanovanjsko gospodarstvo in strokovnih odborov bo potekal po lani sprejetem programu in elementih akcijskega programa. Istočasno je razveseljivo poročilo o realizaciji akcijskega programa, saj nas seznanja o izpolnjevanju večine dogovorjenega.

Sprejet je bil sklep o uporabi sredstev amortizacije, natečene do 31. 12. 1979, za nakup stanovanj. S tem bo delno rešeno precej perečih stanovanjskih vprašanj kadrov družbenih dejavnosti v novih stanovanjskih soseskah. Tudi odprava stanovanj VI. in VII. kategorije barakarskih naselij je pred rešitvijo.

Na osnovi pripomb, danih na 6. in 7. seji skupščine, je bil Pravilnik o dodeljevanju stanovanj, s katerimi ima pravico razpolagati SSS, na tej seji ponovno predložen in sprejet.

Poleg navedenega je bilo še nekaj manjših točk (SS o pomoči prizadetim zaradi potresa v Smarjah in Sentjurju, informacija o zasedanju skupščine SSS Ljubljana, kadrovske zadeve idr.), ki so bile obravnavane in zadeve urejene.

O kulturnih programih, o Ivanu Cankarju, o ljubljanskem gradu in še kaj...

Z 9. seje skupščine zbora uporabnikov in izvajalcev OKS — občinske kulturne skupnosti, ki je bila 18. februarja 1980, poročala delegat ZAJEC NACE:

Glavne točke obravnave so bile:

1. Poročilo o delu IO OKS Ljubljana Moste-Polje od 7. do 8. seje obeh zborov.

IO (izvršilni odbor) je razpravljalo o urejanju Vegove sobe in okolice njegove rojstne hiše v Zagorici. Sklenil je nadaljevati z deli, čeprav bodo zaradi premajhnih finančnih sredstev potekala počasi. Dokončana naj bi bila do leta 1983, tj. za 200-letnico izdaje njegovih logaritmov. Poleg urejene okolice z Vegovim doprskim kipom bo pripravljena tudi brošura o njegovem življenju in delu.

Razprava je tekla tudi o problematiki Jelovškove galerije, ki jo je potrebno temeljito adaptirati in vključiti v predvideno prenovo gradu, ki bi se pričela spomladi.

2. Poročilo o delu IO OKS od 8. do 9. seje obeh zborov skupščine je obsegalo razpravo o priporočilih stabilizacijskih in varčevalnih ukrepov; sredstva skupne porabe naj bi se povečala za 10%. Preprečiti bi bilo treba neskladje med osebnimi dohodki delavcev v kulturi in osebnimi dohodki delavcev v gospodarstvu ter drugih družbenih dejavnostih.

Organizacija združenega dela in društva bodo morala ponovno pregledati letošnje programe ter zagotoviti kakovostno izvedbo teh dogovorjenih programov. Razprava je bila tudi o usmeritvi Ljubljane 2000, o nadaljevanju akcije Človek — delo — kultura, o omogočanju prostorov za delovanje vseh društev in knjižnic ter za kadrovske izpopolnitev animatorjev v delovnih organizacijah.

3. Sprejet je bil sklep o prispevni stopnji združevanja sredstev za programe občinskih kulturnih skupnosti in ljubljanske kulturne skupnosti. V letu 1980 znaša vrednost teh programov 190.510.000 din, k tem pa je treba prišteti še sredstva za pokritje predvidenega primanjkljaja iz leta 1979 v višini 4.704.000 din, skupna vrednost je torej 195.214.000 din. Ta sredstva bodo zbrana po enotni prispevni stopnji 0,75% od bruto osebnega dohodka. Obveznosti do programa skupnih nalog v okviru kulturne skupnosti Slovenije pa znašajo v letu 1980 134.934.000 din in ta sredstva bodo zbrana po enotni prispevni stopnji 0,52% od bruto OD. Ta znesek je za 14,1% večji kot v letu 1979. Novost je tudi v tem, da bo po devetih mesecih narejen obračun in se bo v primeru, da bo zbranih več sredstev, zmanjšala prispevna stopnja.

4. Sprejeta je bila dopolnitev in sprememba o podeljevanju Zupančičevih nagrad. Sprememba je v tem, da se razpis objavi že v mesecu februarju in ne v marcu, dopolnitev pa, da odbori spremljajo aktivnost in dajejo pobudo za predlaganje nagrad.

5. Pri obravnavi temeljev programa kulturnega doma Ivan Cankar je IO posredoval skupščini predlog, da se pospeši sprejetje programa z ozirom na začetek sezone; le-ta se prične v septembru. Zato bi moral biti program sprejet najkasneje do junija.

6. Pri obravnavi o namembnosti ljubljanskega gradu je bila podana informacija, da bo večji del gradu namenjen kulturi in sicer za muzej. Ker grad predstavlja osrednji ljubljanski spomenik, bi v njem predstavili razvoj mesta od najstarejših časov pa do danes.

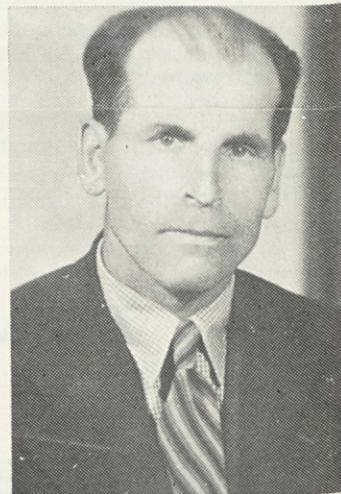
V traktu M bi bila poročna dvorana, pri čemer se bo upoštevalo, da morajo biti prostori, namenjeni poročnim svečanostim, opremljeni z muzejskimi eksponati in tako dejansko tudi del muzeja.

Manjši del pa bi bil namenjen raznim turističnim trgovinam s spominki, malim bistrojem itd. Dvorišče naj bi služilo za program odprtega mešanega tipa — kultura, turizem, gostinstvo. Prav tako naj bi bilo dvorišče asposobljeno za razne prireditve na prostem.

Kolikšnega pomena je ljubljanski grad, nam pove podatek, da je po obisku na drugem mestu v Sloveniji, takoj za Postojnsko jamo.

Anton Ložarju v spomin!

Zalna zastava pred upravnim poslopjem je konec januarja oznanjala, da je umrl tovariš Ložar Anton, bivši strojevodja v pokoj. Z vencem ga je na njegovi zadnji poti 2. februarja 1980 počastila sindikalna organizacija.

Pokojni Anton Ložar se je rodil 3. decembra 1903. leta in kot šestnajstletni mladenič maja 1919 pričel z delom v Papirnici Vevče. Zaradi volje do dela, iznajdljivosti in pridnosti so ga brž dodelili k papirnim strojem, kjer je kmalu postal strojevodja na III. papirnem stroju, kasneje pa tudi na I. in IV. PS. Nesebično je svoje znanje in izkušnje prenašal svojim sodelavcem in mlajšim papirničarjem. Uspešno je deloval tudi v mnogih samoupravnih organih v času, ko je bilo samoupravljanje treba postaviti na noge in ga razviti.

Zadnja leta, ko je bil že doma, smo ga vsako leto srečevali na srečanju upokojenecv, ko si je ob tej priliki redno ogledoval proizvodnjo, zlasti pa tista delovna mesta, kjer je prej tudi sam delal. Zmeraj je beseda tekla o papirništvu in papirničarjih, kar je bil sam z dušo in telesom.

Z ozirom na to, da je vse svoje življenje posvetil papirnici, saj je celih dvainštirideset let delal pri njenih strojih, in da je bil pionir pri izdelavi marsikaterih novih papirnih proizvodov, je prav, da se še enkrat poklonimo njegovemu spominu.

S. R.

Skrb za varnost človeka

Nadaljevanje s 4. strani

Preden končam pa vam bi rad na kratko podal oceno prometne varnosti na območju občine Ljubljana Moste-Polje v letu 1979. Ocena še ne vsebuje vseh konkretnih podatkov in je zato bolj groba in jo zato tudi kot tako jemljite. Mislim pa, da boste kljub temu dobili sliko o stanju prometne varnosti v občini.

Ocenjujemo, da je bila prometna varnost v letu 1979 v občini Ljubljana Moste-Polje nezadovoljiva. Enako ali podobno stanje je tudi na območju ostalih ljubljanskih občin. Družbena samozasčita na področju prometa še ni v zadostni meri zaživela. Prometni varnosti je bil dan premajhen poudarek s strani dejavnikov, ki bi se morali s to problematiko soočiti tako v krajevnih skupnostih, delovnih organizacijah, družbenopolitičnih organizacijah in organih občine.

V letu 1979 je bilo na območju občine Ljubljana Moste-Polje skupaj 312 prometnih nesreč. Zaradi boljše primerjave je podano število obravnavanih prometnih nesreč za nekaj let:

Leto	Smrtne nesreče	Telesne poškodbe
1972	15	379
1973	11	250
1974	12	142
1975	12	109
1976	5	137
1977	19	312
1978	17	252
1979	15	177

Pri tem za leti 1978 in 1979 niso zajete nezgode z materialno škodo pod 20.000,— din.

Najpogostejši vzroki prometnih nezgod na območju občine so:

1. alkohol,
2. neprimerna hitrost,
3. prekoračitev dovoljene hitrosti,
4. neupoštevanje svetlobnih znakov v križišču,
5. izsiljevanje prednosti,
6. neupoštevanje pešcev na prehodu za pešce,
7. nepravilno prehitevanje,
8. neprilagoditev vožnje stanju cestišča in prometnim razmeram.

Poleg teh vzrokov prometnih nesreč, kjer je bila krivda na strani udeležencev, pa so tudi objektivni vzroki:

- neurejena cestišča,
- slaba osvetljenost cest,
- slaba osvetljenost križišč,
- neurejeni pločniki,
- neurejene kolesarske steze,
- povečan promet na obvoznici Litijska, Kajuhova, Šmartinska do Šentjakoba.

Eden izmed pomembnih vzrokov prometnih nesreč pa je tudi nediscipliniranost pešcev pri prečkanju cest in neprevidna hoja po cesti ponoči in ob slabi vidljivosti.

V občini Ljubljana Moste-Polje so med najbolj problematičnimi Zasavska cesta, Šmartinska cesta, Zaloška cesta, Zadobrovska in Kajuhova cesta, saj je bilo na teh cestah več kot dve tretjini prometnih nezgod.

Udeleženci prometnih nezgod s smrtnim izidom v letu 1979:

— kolesar — 4
— sopotnik — 2
— pešec — 4
— voznik — 6

Miroslav Goričan

Tam na pobočju Trebeljevega, kjer je bil pozimi smučarski živ-žav, sedaj že cvetijo trobentice. Prizadevna žičničarja Skubic in Zajec sta naš teptalni stroj že konservirala in tako bo počakal na novo sezono

Tokrat nam vreme ni bilo naklonjeno

Planinsko društvo Vevče in komisija za šport in rekreacijo Papirnice Vevče sta 15. marca organizirala smučarski izlet na Vogel. Poleg samega izleta je bilo predvideno tudi tekmovanje v veleslalomu za prvenstvo naše tovarne.

Prijavilo se je 126 članov kolektiva in njihovih svojcev, od tega kar 68 tekmovalcev, izleta pa se je dejansko udeležilo okoli 100 ljudi. Tako smo se v pustem sobotnem jutru z dvema avtobusoma odpeljali v bohinjki kot in se potem z gondolsko žičnico povzpeli na Vogel. Tu pa nas je pričakala tako gosta megla, da se niti tri metre daleč ni videlo. Prizadevni organizatorji so sicer kljub temu pripravili veleslalomsko progo, žal pa tekmovanja ni bilo možno izvesti. Vzrok za to ni bila samo megla, ki je onemogočala pogled na vratca in progo, pač pa tudi dva decimetra na

novu zapadlega južnega snega, ki ga jasno po utečeni navadi tudi slučajno niso na Voglu nameravali steptati. Tako so že po vožnjah predtekačev nastali med vratci hribi in doline in progo je bilo v takšnem snegu nemogoče zvoziti. Tudi varnost tekmovalcev bi bila ogrožena, saj je bil sneg kot nalašč za lomljenje nog.

Največja žalost je vladala med otroci, ki so z razočaranjem opazovali organizatorje, kako so s težavo pospravljali »kole« s smučišča. Tudi planinci, ki so se želeli sprehoditi po Voglu in se naučiti planinskega zraka, tokrat niso prišli na svoj račun.

Res velika škoda, da nam jo je vreme tako muhasto zagodilo. Kljub temu pa nismo izgubili volje in bomo skušali smučarsko tekmovanje Papirnice Vevče izvesti v ugodnejših pogojih.

A. S.

Planinska rekreacija — zdravje in zadovoljstvo

Junij:

po Benečiji — 8. 6. 1980 Grigar — Sveta gora—Nova Gorica—Števerjan srečanje z zamejskimi planinci Janče — zbor II. grupe odredov

Julij:

Blejska kočica na Lipanci Snežnik—Sviščaki

Avgust:

Češka kočica—Ledine Komna—sedmera Triglavska jezera

September:

po slovenski Koroški v Avstriji 14. 9. 1980 — dan slovenskih planincev Jevnica—Janče—Vnajnarje—Pečar

Oktober:

Besnica—Prežganje—Janče—Jevnica in izlet v neznanu.

Tako se lahko vsi ljubitelji planinskega društva že sedaj odločijo in vidijo, kam vse se bodo lahko podali na prijetno rajžo uživati lepote narave, ki jih z besedami kar ni moč opisati; to lahko človek občuti, ko doživlja.

Mladinski odsek Planinskega društva Vevče je v preteklem letu organiziral šest izletov in letos že dva; vse ture so bile precej zahtevne. Letos jih imajo skupno v načrtu devet. Pridobili so si tudi tri nove mladinske vodnike za letne razmere, saj so Krois Nevenka, Jakoš Srečko in Stanovnik Mitja uspešno opravili tečaj za mladinske vodnike v Bevčici.

Tudi na vzgojo in izobraževanje planinci niso pozabili. Organizirali so več predavanj, ki so jih posredovali znani alpinisti, športniki in strokovnjaki s področja turizma in to z namenom, da bi čim širši krog ljudi spoznal možnosti za dejavnost planincev v vseh letnih časih in na različne načine. Žal pa pri ljudeh

zanimanje za takšna predavanja upada. Kljub temu pa planinci ne bodo kar tako vrgli puške v koruzo, ampak bodo skušali pridobiti nove člane in prijatelje planinstva, da se bodo takšnih predavanj udeleževali.

Delovni sta bili tudi markacijska sekcija in seveda gospodarska sekcija. Po programu gospodarske sekcije je bila v letu 1979 v koči na Veliki planini nabavljena kurjava, zamenjane prevleke, zavese in talna obloga, položene so bile zidne tapete v kuhinji in v dnevni sobi ter organizirana prostovoljna delovna akcija za čiščenje, posebno za očiščenje vodnega rezervoarja. Po obnovitvi je kočica spet pridobila na privlačnosti, žal pa je zaradi težav z gondolsko žičnico precej časa samevala.

Markacisti pa bodo letos dokončno uredili tudi papirniško pot.

Tudi v akcijo zbiranja sredstev, ki jo je Planinska zveza Slovenije sprožila za razširitev doma na Kredarici in za postavitve treh oskrbovalnih žičnic, se je Planinsko društvo Vevče vključilo in jo bo nadaljevalo tudi letošnje leto. V okviru našega društva je bilo zbranih doslej 9.430,00 din, kar je zelo malo. O darovalcih smo v eni od številnih našega dela že poročali, vendar bi morala akcija zajeti širši krog ljudi. Prav gotovo v tako številni delovni organizaciji ni tako malo ljubiteljev planin in še sploh našega očaka Triglava. Dobrodošel je prav vsak denarni prispevek, ki ga boste dali v ta namen.

Planinci so tudi za v bodoče dali poudarek aktivnosti in množičnosti društva ter vključevanju novih članov iz vrst delavcev naše tovarne.

Planinska rekreacija nam daje zdravje in nudi lepoto, pa tudi prešernega veselja tam ne manjka. Zato le pridite mednje, da skupaj pojdemo tja v gorski svet in tja nazaj v planinski raj.

viba

VELIKE INVESTICIJE V CELULOZNI IN PAPIRNI INDUSTRIJI ZDA

Kot smo brali v strokovni reviji WPF, so raziskave gospodarskega inštituta Mc Grave-Hill dale podatek, da bodo investicije celulozne in papirne industrije ZDA v letu 1980 znašale 5,49 milijarde dolarjev. To je 19% več kot v letu 1979. Za leto 1981 pa predvidevajo 4,99 milijarde dolarjev.

Višje investicijske vsote so po vsej verjetnosti posledica inflacije, pri čemer so prav stroji postali bistveno dražji.

Velike jesenske vode nosijo s seboj tudi težji les. ki se često ustavi na jezu! Ob letošnji sušni dobi in nizkem vodostaju so 13. marca debela razžagali in odstranili

O delu sveta za življenjske in delovne razmere pri občinskem svetu ZSS Moste-Polje

V mesecu novembru 1979 je bil v skladu s sklepi 9. kongresa ZSS pri občinskem svetu konstituiran svet za življenjske in delovne razmere, rekreacijo in izrabo prostega časa delavcev.

Člani sveta so na svoji 1. redni seji v mesecu novembru razpravljali o programu dela in določili prioritete raziskovalne naloge na področju družbenega standarda v občini Ljubljana Moste-Polje.

Področja raziskav naj bi bila naslednja:

- samski domovi in barakarska naselja,
- šport in rekreacija,
- družbena prehrana,
- zdravstveno varstvo in varstvo pri delu.

Pri obravnavi družbene prehrane je bila izražena želja, da naj tovarna gotove in polpripravljene hrane člane sveta podrobneje informira v načinu priprave, izboru in ceni toplih obrokov.

Člani sveta so se ponovno sestali v februarju. Seje se je udeležil tudi tov. Mušič, direktor tovarne hrane v izgradnji in podal v zvezi z novim načrtom priprave hrane podrobnejše pojasnilo v zvezi s pripravo, izborom in tudi cenami posameznih obrokov. Sicer pa so člani sveta razpravljali še o izvedbi raziskave na temo, kako živijo delavci iz drugih republik v samskih domovih in barakarskih naseljih.

V ta namen je bil pripravljen

vprašalnik, katerega so člani sveta ustrezno dopolnili oz. popravili.

Obravnavali so tudi stališča in ugotovitve, sprejete na predsedstvu MK SZDL na temo »Delavka v združenem delu« in temu ustrezno oblikovali priporočilo o praznovanju dneva žena. Posebno pozornost so člani posvetili aktivnostim, ki naj bi potekale ob tem času, in sicer na eni strani razbremenitvi zaposlene žene, na drugi strani pa njeni večji aktivnosti in vključevanju v celovito družbeno dogajanje.

Občinski svet ZSS je priporočilo posredoval vsem OOS, le-te pa so dolžne poslati oceno realizacije sprejetih stališč in priporočil.

R. J.

Malica tudi na nočni izmeni

Obiskali smo proizvodni oddelek pri PS II in PS III v TOZD Tehnični papir za namenom, da povprašamo delavce, kako so zadovoljni z uvedbo nočne malice. Razgovoru so se ljubeznivo odzvali naši trije papirničarji, ki so o uvedbi nočne malice izrazili pohvalno mnenje, enako pa so povedali tudi delavci prezmaznega oddelka.

Morda bi o tem zapisali samo to: delo v nočni izmeni je naporno. Mnogi so se navadili na to, da ponoči ne malicajo. Pa vendar je včasih potrebna bodisi topla malica, kozarec mleka, kavica ali osvežilna pijača. Vse to pa še kaj drugega je na voljo vsem papirničarjem, ki preživljajo noč na delu ob papirnih strojih.

R. J.

Papirničarja Jakob Dukerić in Čedomir Jašovič sta o uvedbi malice na nočni izmeni izrazila pohvalno mnenje

Silvo Anžur se je ob misli na nočno toplo malico prijetno nasmehnil

Prijatelji prav blizu je ta krčma,
kjer poveselimo se lahko,
duri na stečaj nam odprte so,
zato le korajžno vstopimo.

Vince rdeče prijazno se nam smeje,
v naših srcih pa mladostni veter veje,
da nas vse ogreje.

Prijatelji, mladost je v nas,
ne pustimo, da prehití nas čas.
Mladost je lepa.
Mladost je kratka.
Mladost je visoka.
Mladost je diseča.
Mladost ima v nogah žerjavico.

Naj tolčejo po nas,
naj bijejo trdo,
naj z žezlom mahnejo v glavo,
naj razkosajo nam to telo.
Prav vseeno je, prijatelji, vseeno,
seme ne vzkali nobeno brez trohice zemlje;
misli ne rodi nobene,
kdor skozi pekel šel nikoli ni;
srcu zaprta pot je v srce drugo;
saj vidim jo — široko reko,
ki teče vmes
in gori kot junijski kres
v plamenu zvezd.

Torej, nazdravimo mladosti,
da še dolgo mogli piti bi nje sladkosti!

Manca

Največji genij celotne kulture zgodovine človeštva

»Ideali, ki so mi vedno svetili in spodbujali življenjsko radost, so bili: dobrota, lepota in resnica. Brez občutka, da se ujemam z istomišljeniki, brez dela na objektivnem, nikdar dosegljivem v umetnosti in v znanstvenem raziskovanju, bi se mi zdelo življenje prazno. Banalni cilji človeškega stremeljenja: lastnina, zunanji uspeh in udobje so se mi zdeli že od rane mladosti nizki.«

ALBERT EINSTEIN se je rodil v malomeščanski židovski družini 14. marca 1879, torej pred 101 letom, v starem nemškem mestu Ulm na levem bregu Donave ob vznožju Alp. S sedemnajstimi leti se je odločil za znanstveno smer v študiju fizike na Tehniški visoki šoli v Zürichu. Leta 1900 je kot enainvajsetleten diplomiral. Vendar je več kot iz šolskih lekcij pridobil iz samostojnega študija. Do svojih epohalnih odkritij je prišel že pet let po zaključku univerzitetnega študija z edinima pripomočkoma — s svinčnikom in papirjem. V naslednjih petdesetih letih je prodril do tistih globin fizike, kjer se na-

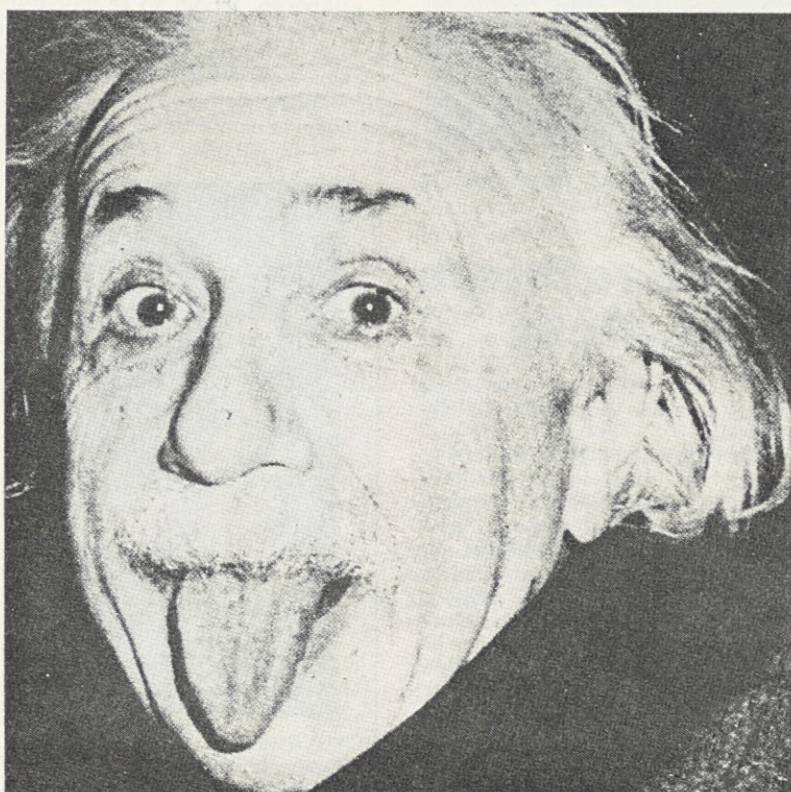
daljnje spoznanje že skoraj izmika človeškim možnostim. Njegovе misli so bile genialne.

Einsteinova slava je bila velikemu fiziku prej v napoto kot v ponos, kar je izrazil tudi z verzij:

»Koder hodim, koder grem,
svoj portret pred sabo zrem,
na pisalnikih, zidovih,
s črnim trakom na vratovih.
Vse kar živega poznam,
žica me za avtoqram;
vsi vsaj čačke si žele
od učene te glave.
Sredi srečne te kampanje
pa vznemirja me vprašanje:
si prišel ti v nora leta,
ali drugi so teleta?«

Dejal je: »Zgraditi hočemo fiziko, ki naj velja za vse sisteme. Ta naloga prinaša formalne zaplete in nas sili, da se zatekamo k drugačnim matematičnim sredstvom, kot doslej...«

Beseda je torej o nalogi, ki še ni dokončana. Dokler si bodo znanstveniki prizadevali, da jo rešijo, bo Einstein živ.

Einstein v ZDA, kjer je stalno prebival od leta 1933 (levo) in v trenutku, ko je zvedel, da je dobil Nobelovo nagrado

Okviri

V vsako vodoravno vrsto vpišite eno ali dve besedi, kakor zahtevajo opisi. Povsod, kjer sta dve besedi, ki smo jih pri opisovanju ločili s pomišljaji, jih zapišite drugo za drugo, ne da bi vmes postavljali črna polja.

Vodoravno: 1. francoski astrolog in osební zdravnik Karla IX.; napisal je knjigo Prerokba, polno temnih napovedi, 2. vojaški oddelek, vod v četi — eno od imen že umrlega egiptovskega predsednika Naserja, 3. skupek neorganskih snovi v zemeljski skorji in produkt razpadanja organskih teles, mineral — stara islamska črnska država na ozemlju zgornjega Nigra, tudi afriška republika z glavnim mestom Bamako, 4. človek, ki s svojim življenjem jamči za življenje drugih — prebivalec našega največjega polotoka, 5. podstavljanje noge z namenom, da bi kdo padel, pogosto oviranje nasprotnega igralca pri nogometu, 6. glavno mesto Japonske — pusta planota Renskega gorstva med rekami Mosel, Ren in Ruhr v ZRN, 7. za pisanje pripravljene fotografije, ki jih radi pošiljamo znancem ali svojem z dopusta ali potovanja, 8. ujeta s kljukastim kljunom in ostrimi kremplji, sršenar — otok in zaliv ob severozahodnem delu Sardinije, 9. talna obloga iz na-

ravnega lesa v obliki deščic ali ploščic — morska ožina, zaliv, 10. oblikovanje in urejanje stanovanjskih, kulturnih, delovnih in drugih prostorov, arhitektura, 11. vsaka od sedmih kosti v nogi pod gležnjem — držaj pri vrču, držalo pri posodi.

Debelejše črte ločijo lik v pet koncentričnih okvirov. Črke iz vodoravnih vrst sestavljajo tudi nove besede, ki tečejo v okvirih smeri kazalca na uri. Opisi so podani od največjega do najmanjšega okvira, začetke teh besed pa morate uganiti sami. Tudi tu so opisi za posamezne besede ločeni s pomišljaji.

Prvi okvir: žensko ime, znano iz Aškerčeve balade, tudi drugo ime za Francko — nežna, lahka tkanina iz česane volne ali finega bombaža — antično mesto na območju današnje južne Italije, znano po skupini grških filozofov — ime in priimek makedonskega pesnika, pripovednika in esejista s pravim imenom K. Apostolov Solev — važna gospodarska dejavnost, prevoz oseb in blaga — obzirnost, tolerantnost.

Drugi okvir: otočje v Polineziji, kraljevina z okoli 150 otoki — prebivalec istoimenskega azijskega polotoka — laz, trebež, posekovanje, krčevina — kožna bole-

zen, garje — rahla snov iz bombažnih vlaken za povijanje ran — zvezna država Brazilije in njeno istoimensko glavno mesto.

Tretji okvir: delo na kmetiji, ki ga opravlja najet delavec, plačan na dan; tudi zaslužek za tako delo — slovenski literarni zgodovinar (Josip) — velika italijanska tovarna avtomobilov v Torinu — pripadnik najmočnejšega indijanskega plemena v Mehiki, ki so si ga podjarmili Španci — razdrtje, razrahanost, prenehanje enotnosti, razdružitev.

Četrty okvir: mehurjasta tvorba s posebno steno in tekočo vsebino, vodena bula — desni pritok gornje Donave pri Passauu — desni pritok Donave na Bavarskem, ki teče skozi München — francoski pisatelj, osrednja osebnost v literaturi med obema vojnama, Nobelov nagrajenec (Andre).

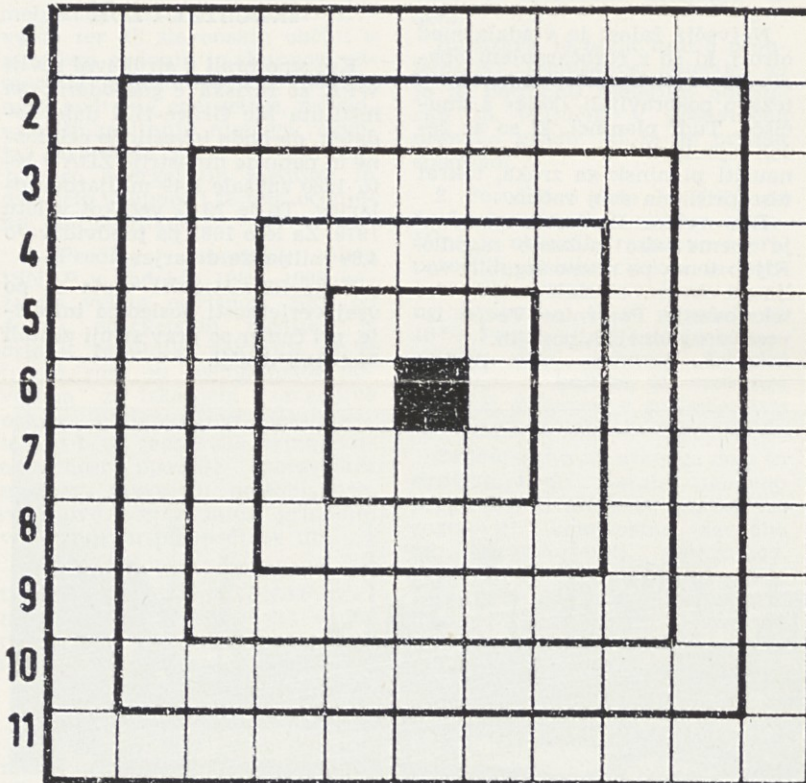
Peti okvir: naziv našega informativnega glasila.

I. S.

Rešitve okvirov pošljite do 12. aprila 1980 v oddelek za informacije. Izzrebal bomo eno nagrado za 150,00 din, dve po 100,00 din in tri nagrade po 50,00 din.

Prijetno razvedrilo in veliko sreče vam želimo!

REŠITEV ZLOGOVNE KRIŽANKE

Vodoravno: 1. kolon, 3. biba, 5. viličar, 6. Kotoriba, 8. Radeče, 9. kobila, 10. vokabular, 12. Palu, 13. Kalce, 15. Ola, 16. tapirka, 17. lupulin, 19. Brioni, 20. Paloma, 21. kosa, 22. Capri, 24. raza, 25. Goričane, 27. Prijedor, 28. okršljaj, 30. zarejanje, 32. kaliko, 33. kava, 34. statik.

Navpično: 7. Banja Luka, 8. radikal, 20. paraliza, 23. pripetljaj.

Na uredništvo je prispelo 33 rešitev, žal pa so bile razen šestih vse napačne. Največ preglastic je reševalcem delal švedski pesnik in pripovednik Hansson s svojim imenom, saj je bilo prav 15. vodoravno v največjih primerih napačno; nekateri ste ga krstili za OL, nekateri za OLE. In tako je žreb razdelil med šestimi pravilno rešenimi križankami nagrade takole:

1. nagrada (150,00 din) — Cenka Zidar
2. nagrada (po 100,00 din) — Anica Oman in Marija Šubelj
3. nagrada (po 50,00 din) — Karolina Ločniškar, Ivo Avbelj in Milica Spunt.

KADROVSKA SLUŽBA POROČA

ZA MESEC FEBRUAR

Prišli:

Slavec Lidija — mehanograf
Mujkić Enver — pomoč. zavijača papirja
Osmanagić Fuad — pomoč. zavijača prem. pap.
Barbulović Nedeljko — pospravljalac izmeta
Todosijević Vitorija — prebiralka — števka pap.
Zdešar Gorazd — paznik pap. stroja
Stojanović Slavko — pomoč. zavijača papirja
Knežević Zoran — razkladalec surovin
Dragičević Mile — pomoč. zavijača pap.
Arsić Spasoje — pomožni delavec
Pejašinić Stojanka — snažilka
Kerić Senad — pospravljalac izmeta
Petrović Dragomir — pom. delavec
Vlajić Miladin — pospravljalac izmeta

Ošli:

Mičić Cvjetko — razkladalec surovin
Skubić Janez — traktorist — v JLA
Štrifof Andrej — obratni laborant — v JLA
Žunić Zuhdija — zavijač prem. pap.
Džinić Alija — pom. zavijača prem. pap.

Rodili so se:

Kerić Sajidu hči Nesiha
Vidrgar Matjažu sin Boris
Perko Antonu hči Urška
Anželj Alojzu sin Franc
Bingo Petru in Mariji hči Petra

CESTITAMO!

NAŠE DELO

Glasilo delovne organizacije Papirnice Vevče — Izdaja ga delavski svet — Izhaja vsak mesec — Odgovorni urednik Vida Bartol — Uredniški odbor: Danilo Skerbinček, Ignac Zajec, Jože Marolt, Franc Fras, Silvo Razdevšek, Ivo Bogovič, Andrej Grad — Tehnični urednik: Marjan Ivanuš, ČGP Delo — TOZD Delavska enotnost, Ljubljana, uredništvo za urejanje glasil delovnih organizacij — Tiska tiskarna Tone Tomšič v Ljubljani. Po mnenju Republiškega sekretariata za informacije št. 421-1/72 z dne 21. 1. 1976 šteje ta publikacija med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov